

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 15/2011. (II.24.) MÖK határozata Veszprém megye területrendezési tervének megyei szabályozási ajánlásairól

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése a területfejlesztésről és területrendezésről szóló többször módosított 1996. évi XXI. törvény 23/B. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján Veszprém Megye Területrendezési Tervének megyei szabályozási ajánlásairól a következő határozatot hozza. Ezzel egyidejűleg az 54/2005. (V.19.) MÖK határozat hatályát veszti.

I. A megyei területfelhasználási kategóriákra vonatkozó megyei szabályozási ajánlások

A határozat tervezetében álló betűvel kerültek beillesztésre a hatályos közgyűlési határozat ajánlásai és *dőlt betűvel* azok az ajánlások, amelyek a módosítás során kerültek módosításra, illetve kiegészítésre.

1. Erdőgazdálkodási térség

Az OTrT fogalomhasználata szerint erdőgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben olyan meglévő erdőterületek, valamint erdőtelepítésre alkalmas területek találhatóak, amelyek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból is szükséges vagy indokolt.

Az erdőgazdasági térségre vonatkozó területfelhasználási ajánlások

1. Az NKP III.-ban megjelenő intézkedésekkel összhangban Veszprém megyében is érvényt kell szerezni az alábbi szempontoknak:
 - Az erdősített területek környezetkímélő használata (pl. száraló erdőgazdálkodás).
 - A folyamatos erdőborítást és elegyességet biztosító erdőművelési és erdőkezelési eljárások alkalmazása.
 - Az erdőtelepítés megvalósítása, az erdőtömbök összekapcsolásának elősegítése.
 - A mezőgazdasági és nem mezőgazdasági földterület első erdősítésének támogatása, az őshonos, elegyes erdők telepítésének előnyben részesítése.
 - Az erdők környezeti állapota fenntartása, javítása, illetve az erdők természetességének javítása és közjóléti értékének növelése.
 - Az erdők szerkezetátalakítása (pl. a sarj eredetű erdők mag eredetűvé alakítása).
 - A folyamatos erdőborítást és elegyességet biztosító erdőművelési és erdőkezelési eljárások alkalmazása.
2. Az erdőgazdasági térségben új erdőtelepítések, tájfásítások meghatározásánál kiemelt szempont:
 - a) a mezőgazdasági táj ökológiai és környezetvédelmi tagolása,
 - b) a véderdők és véderdősávok erózió- és defláció elleni védelemnek megfelelő telepítése,
 - c) az ökológiai és zöldfolyosó-rendszer kiegészítése,
 - d) a települések zöldfelületi rendszerének fejlesztése,
 - e) a települési környezetvédelmi érdekek érvényesülését is szolgáló erdőstruktúra kialakítása.

3. Erdősítésre javasolt területen beépítésre szánt terület kijelölését kerülni kell.
4. Az erdőtelepítés a mezőgazdasági termelésracionizálás lehetőségeként olyan területeken célszerű, ahol valamilyen tényező akadályozza a hatékony gazdálkodást.
5. Ilyen területek elsősorban:
 - az erdőkkel körbevett zárványterületek;
 - a meredek lejtőkön fekvő földterületek, ahol a talajvédelemnek elsődleges szerepe van;
 - alacsony termőképességű, alacsony aranykorona értékű földterületek, ahol csak magas költségráfordítással lehet *mezőgazdasági termelést folytatni*, továbbá
 - a vízbázisok hidrogeológiai védőterületei.
6. *A védett természeti területeken levő erdők elsődleges természetvédelmi rendeltetése mellett a védettség fokának függvényében törekedni kell az ökoturizmus fejlesztésére.*
7. *A természetvédelmi oltalom alatt álló erdőterületeken meg kell oldani a fenntartható területhasználat, a biológiai sokféleség védelme, a természetkimélő erdőgazdálkodás szempontjainak összeegyeztetését, törekedni kell az őshonos társulások fajösszetételének fenntartására ill. kialakításának, kialakulásának elősegítésére.*
8. *Erdőtelepítésre kijelölendő területek meghatározásánál a táji - termőhelyi adottságokat, a mezőgazdálkodásra való területalkalmasságot, a természetvédelmi és gazdasági igényeket is szükséges mérlegelni.*
9. *Erdőtelepítést a tájvédelmi szempontok figyelembevételével, a tájkarakter megőrzésének biztosításával javasolt végezni.*
10. *A meglévő erdők védelmére, folyamatos karbantartásukra fokozott figyelmet kell fordítani.*
11. A potenciális erdőtelepítési területből - ritka gyeptársulásaik megőrzése érdekében - *ki kell zárni* a természetvédelmi oltalom alatt álló gyepterületeket, továbbá a természetes - és természetközeli állapotú, természeti területnek minősülő gyepterületeket, valamint a NATURA 2000 hálózatba kijelölt természetes élőhelyeket. Az erdőtelepítésre javasolt területek későbbi természetvédelmi oltalom alá kerülése esetén minden művelési ág változáshoz a természetvédelmi hatóság engedélye is szükséges.
12. Az erdő kiemelkedő védelmi szerepére tekintettel védelmi rendeltetésű erdők telepítése az ökológiai hálózat fejlesztését szolgáló természetvédelmi érdekeken túl talajvédelmi, településvédelmi és tájképvédelmi céllal egyaránt javasolt:
 - A környezeti károk mérséklése érdekében az erősen szennyező emissziós források térségében véderdők telepítése, védőfásítások létesítése szükséges (elsősorban a legkritikusabb ipari térségekben, a nagy forgalmú közlekedési utak mentén, valamint a repülőterek és a honvédségi gyakorlóterületek környezetében a levegő és zajszennyezés csökkentése érdekében).
 - Az erősen deflációveszélyes területeken mezővédő erdősávok létesítése, a tájrehabilitációt igénylő térségekben a tájsebek rekultivációja további jelentős erdőtelepítési feladatokat igényel. A megyében a karsztos területek nagy kiterjedésére tekintettel a szélrózsió elleni védelemre a vékony növénytakaróval borított, sérülékeny talajú karszterületeken is figyelmet kell fordítani.
 - Erdősávok, fasorok, egyéb fásítások létesítésekor fontos szempont továbbá az emberi tevékenységekből keletkezett tájsebek, sérült termőterületek rekultivációja, újrahasznosítása erdészeti eszközökkel.

13. Az erdők hagyományos hármas funkcióján belül a gazdasági, védelmi és közjóléti funkció összhangjára kell törekedni. Az erdővel borított táj a turizmus számára növekvő vonzerőt jelent, ezért e területeken indokolt összehangolni az erdőgazdálkodás, táj- és természetvédelem, valamint az ökoturizmus szempontjait.
14. Az erdőgazdasági térségben elő kell segíteni a felhagyott és a működő kavics- és homokbányák rekultivációját és az ehhez kapcsolódó tájrehabilitációs feladatok elvégzését.

2. Mezőgazdasági térség

Az OTrT fogalomhasználata szerint mezőgazdasági térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatóak.

A mezőgazdasági térségre vonatkozó területrendezési ajánlások:

1. Az NKP III.-ban megjelenő intézkedésekkel összhangban Veszprém megyében is érvényt kell szerezni az alábbi szempontoknak:
 - Az agro-ökológiai adottságokhoz illeszkedő, környezetbarát gazdálkodás alkalmazása (pl. környezetbarát és talajkímélő agrotechnika, vetésforgó, vetésszerkezet, tápanyag-ellátás, öntözés alkalmazása; erózióvédelem; integrált növényvédelem; tarlóégetés elkerülése).
 - Talajvédő gazdálkodás megvalósítása, a talaj-degradációs tényezők megelőzése, mérséklése, a talaj vízháztartási képességének javítása (kapcsolódik a környezetbarát mezőgazdasági gyakorlathoz).
 - A tisztított szennyvíz és szennyvíziszapok szakszerű mezőgazdasági felhasználása.
 - Mezőgazdasági üzemek energia-hatékony korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása.
 - A termőföld igénybevitelével megvalósuló beruházások során a talajvédelmi szabályok betartása (a beruházással, építéssel érintett területek humuszos termőrétegének megmentése, illetve a környező talajok minőségének megóvása).
2. A termőföld rendeltetésétől eltérő igénybevitel csak a legszükségesebb mértékben és elsősorban a jelenleg beépített területtel határos gyengébb termőhelyi adottságú területeken javasolható. Az átlagosnál jobb adottságú földterület beépítésére szánt területre csak kivételesen indokolt esetben jelölhető ki, amennyiben a művelés alóli kivonás közérdekű - a jóváhagyott településfejlesztési koncepcióban támogatott - célt szolgál és arra a funkcióra kevésbé értékes földterület nem áll rendelkezésre.
3. A mezőgazdasági térség területfelhasználása során - a mindenkor terület potenciálja és a művelési ág együttes figyelembevételével - ösztönözni kell a gazdaságos ártermelésre alkalmas birtokméretek kialakítását.
4. A termőterületek védelme érdekében külterületen településrendezési tervekben az OTÉK-ban megengedett telekminimumnál nagyságrendileg nagyobb, illetve az ott megengedett beépítési %-nál kisebb értékeket célszerű meghatározni a beépíthetőség feltételeként. A mezőgazdálkodáshoz kapcsolódó építési igények kielégítésére a birtokközpontos rendszer ösztönzése indokolt.
5. A mezőgazdasági térségben elő kell segíteni az agrár-térszerkezetet előnyösen formáló mozaikos védő erdősávok, fasorok telepítését, egyben biztosítani kell a meglévő

mezsgyék, erdősávok védelmét. A területeken meg kell akadályozni a talaj fizikai, kémiai és biológiai degradációját.

6. *A mezőgazdasági térségben elő kell segíteni a működő kavics- és homokbányák rekultivációját és az ehhez kapcsolódó tájrehabilitációs feladatok elvégzését.*
7. *A kiváló termőhelyi adottságú, kimagasló agrárpotenciállal rendelkező, a gazdaságos árutermelésre legalkalmasabb területek védelme fontos feladat. E területek belterületbe vonása csak a jelenlegi belterülethez közvetlen kapcsolódásuk esetén indokolt, beépítésre szánt területté minősítésük pedig csak a mezőgazdasági termeléssel, feldolgozással, szolgáltatással és kereskedelemmel összefüggő céllal javasolt.*
8. *A kiváló minőségű és termőképességű mezőgazdasági területeken az intenzív mezőgazdasági művelés mellett gondot kell fordítani a biotóp hálózat elemeire (mezővédő erdősávok, cserjesorok, gyepek, vízfolyások menti terület), a kiváló adottságú talajok (csernozjom) megőrzésére, tápanyag-utánpótlására, a fizikai, kémiai, biológiai talajdegradáció megakadályozására, valamint az erózió elleni védelemre (különös tekintettel a lejtőre merőleges irányú művelés folytatására).*
9. *A külterjesen hasznosítható, gyengébb termőhelyi adottságokkal rendelkező, valamint a talaj-, víz- és élőhelyvédelmi szempontból fontos területeken főként önellátásra, ill. a környező területek tradicionális, jó minőségű, egyedi, tájjellegű, illetve bio-termékekkel történő ellátására, valamint az idegenforgalom (kulturális, rekreációs) specifikumaira irányuló termelést célszerű folytatni. Javasolható a takarmánytermesztés, extenzív gyepgazdálkodással összekötött külterjes állattartás, amely jól kombinálható a génmegőrző és idegenforgalmi jellegű őshonos állatok tartásával, bemutatásával.*
10. *A külterjes hasznosítású mezőgazdasági területeken a védelmi célok érdekében integrált, környezetkímélő gazdálkodást kell folytatni, megfelelő növényvédelmi (biológiai védekezés), talajművelési, talajerő-utánpótlási (szerves- és zöldtrágyázás) módszerek és vetésszerkezet megválasztásával. A térség területén előforduló ökológiai folyosókra, természeti- és természetvédelmi területekre az ökológiai hálózat övezetére vonatkozó előírások, ill. irányelvek és a természetvédelem jogszabályai az irányadók.*
11. *Az allergiás megbetegedések csökkentése érdekében fontos feladat a parlagterületek visszaszorítása és a parlagfű-mentesítési kötelezettség betartása.*
12. *A mezőgazdasági térséghez tartozó területek további felaprózódását a településrendezés eszközeivel is lassítani kell. A mezőgazdasági térségben elsődlegesen a táj értékeinek és karakterének megőrzését szolgáló tájhasznosítási módokat szükséges támogatni.*
13. *A borvidéki és bortermőhelyi települések szőlőkataszter szerinti I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészletein épület elhelyezése csak a szőlőtermelés és a borturizmus elősegítése érdekében engedélyezhető.*
14. *A mezőgazdasági térséghez tartozó borvidéki és szőlőkataszterbe sorolt területeken a beépítés településrendezési tervben megállapítandó feltétele a szőlő művelési ágnak megfelelő területhasználat (szőlőművelés).*
15. *A mezőgazdasági térség hasznosításánál érvényesíteni kell a „vizek mezőgazdasági eredetű, nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló” mindenkor érvényes jogszabályi előírásokat.*

16. A mezőgazdasági térségbe tartozó magasabb ökológiai, de alacsonyabb termőhelyi értékű mezőgazdasági területek az agrár-környezetvédelmi alapú környezet-, és természetkímélő területhasználat, az ökogazdálkodás és az erre épülő ökoturizmus és vidékfejlesztés javasolt célterületei, ennek megfelelően itt kiemelt fejlesztési és rendezési cél a táji változatosság, mozaikosság fenntartása: gyepek - ligetek - erdők, nádasok, nedves - vizes élőhelyek megóvása illetve területi részarányuk növelésének elősegítése.
17. A mezőgazdasági térség extenzíven hasznosított területein ösztönözni kell az extenzív tájgazdálkodásra alkalmas - jellemzően több tíz hektárt elérő, de a több 100 ha-t jellemzően nem meghaladó - birtokméretek kialakítását. Az intenzív művelésből kivonandó, öko- (bio-) és egyéb külterjes mezőgazdálkodásra sem alkalmas területek elsősorban extenzív gyepgazdálkodással, honos fajokkal történő ligetes fásítással, halastóként vagy egyéb vizes- nedves élőhelyek kialakulására módot adó formában hasznosítandók.
18. A mezőgazdasági térség extenzíven hasznosított területein - az agrár, a környezetvédelmi és az erdészeti támogatási formák összehangolt alkalmazásával - ösztönözni kell a szántóterületek arányának csökkentését, a gyep és erdőterületek arányának jelentős növelését. A vízfolyások menti hullámtéri területeken és a megyei területrendezési tervben ökológiai és zöldfolyosóként tervezett területeken található szántóterületeket erdősíteni, fásítani, illetve gyepesíteni célszerű.
19. A mezőgazdasági térség extenzíven hasznosított területei beépítésre szánt területté való minősítése általában nem kívánatos, kivételesen csak abban az esetben, ha a terület természeti-, tájképi értékei nem károsodnak, adottságai is fennmaradnak, továbbá a terület biológiai sokfélesége sem károsodik helyreállíthatatlanul.
20. A tájkarakter védelme érdekében településrendezési tervekben az OTÉK-ban megengedett telekminimumnál nagyságrendileg nagyobb, illetve az ott megengedett beépítési %-nál kisebb - irányelvként javasolt: 0 és 1 % közti - maximumértékeket célszerű meghatározni a beépíthetőség feltételeként. Amennyiben a szántóföldi művelés építményigénye a pufferterület és a tájképvédelmi övezet területén kívül (i birtokközpontban) nem biztosítható, a településrendezési tervben megengedhető annak létesítése a terület táji-természeti értéket nem képező részén, max. 0,5%-os, tájbaillő beépítettséggel. Az állattartás, szénatárolás településtervben meghatározandó építményigénye is csak tájbaillő módon biztosítható, a terület táji-természeti értéket nem képező részén, max. 0,5%-os beépítettséggel.
21. Fáslegelőn, nedves réten és lápos-mocsaras területen ill. azok 500 méteres körzetében a vonalas létesítmények telepítése elkerülendő.
22. A mezőgazdasági térség extenzíven hasznosított területein a táj- és természetvédelmi szempontoknak alárendelten kell elősegíteni az erdősávok, fasorok telepítését, de elsődlegesen a meglévő mezsgyék, facsoportok, erdősávok védelmét kell biztosítani.
23. A keletkező vizek megőrzendők, a megyét érintő vízgyűjtőkön olyan vízgazdálkodást kell folytatni, amely nem eredményezi a talajvíz csökkenését és elősegíti az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást.
24. Az ár-és belvízveszélyes mezőgazdasági területek művelési ágát és módját úgy kell megválasztani, - szántó és egyéb intenzív művelés esetén megváltoztatni - hogy a vízgazdálkodási és a természetvédelmi szempontok prioritása érvényesüljön. E területeken potenciálisan környezetszennyező vagy veszélyeztető anyag és létesítmény elhelyezése nem javasolható.

3. Vízgazdálkodási térség

Az OTrT fogalomhasználata szerint vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe egyes folyóvizek, egyes állóvizek, egyes vízfolyások és egyes csatornák medre és parti sávja tartozik.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozó területrendezési ajánlások

1. A vízfolyások vízminőségének közvetlen védelme érdekében az érintett vizek mentén szabályozott sávban mindennemű (építés és egyéb) tevékenység folytatásához az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatóság hozzájárulása szükséges.
2. A vízfolyások rendszeres karbantartása és felújítása közép- és hosszú távon egyaránt fontos feladat. A helyreállítás során az eredeti állapotot közelítő megoldásokra kell törekedni, a vízgazdálkodási feladatok végzéséhez szükséges területek és hullámterek nem építhetők be.
3. A mederrendezés elsőrendű szempont, mert ezek a vizek a végbefogadói a beépített területekről érkező csapadékvíz-hálózat által szállított nagy mennyiségű, hirtelen lezúduló csapadékvíznek.
4. A helyi vízkárelhárítás érdekében a hegy- és dombvidéki településeken különösen fontos a kisvízfolyásokon a záportározó-építési lehetőségek kihasználása. A vizek megfogásával és késleltetésével mentesíthető a beépített terület a hirtelen lezúduló, sok uszadékot és hordalékot szállító vizektől.
5. A kisvízfolyások, víztározók állapotára, minőségére különösen a Marcal völgyében, valamint a Séd-Nádor vízgyűjtőjén szükséges figyelmet fordítani.
6. A Rába jobb partján kijelölt árvízvédelmi szükségtározó helybiztosítása továbbra is szükséges.
7. A települések belterületén összegyűjtött csapadékvizek vízfolyásokba vezetése csak előzetes tisztítás (olajfogó, homokfogó, törmelékfogó stb.) után engedélyezhető.
8. *Együttműködve az ágazattal, a szomszédos megyék érintett térségeivel - vízgyűjtőnként - komplex vízgyűjtő-gazdálkodási tervet kell készíteni. A térségi vízgazdálkodás keretében érvényesíteni kell az EU Vízkeretirányelvében (Water Framework Directive) foglaltakat.*
9. *A folyóvizek és a part menti területek területfelhasználásánál és hasznosításánál két prioritást kell párhuzamosan érvényesíteni:*
 - *az árvizek biztonságos levezetése (élet- és vagyonvédelem)*
 - *valamint a vízmegtartás (ökológiai és turisztikai vízigény biztosítása, árvízcsúcs csökkentő szerep).*
10. *A települések településrendezési tervében rögzített távlati területhasznosítás figyelembe vételével - a vízgyűjtő szintű térségi komplex vízgyűjtő-gazdálkodási tervhez kapcsolódva - el kell készíteni a települések csapadékvíz elvezetési tervét. Abban le kell határozni a zárt csapadékvíz elvezetésű és a nyílt árkos vízvezetésű területeket. Meg kell határozni a vízgyűjtők várható távlati terhelését.*

11. A többletvíz elvezetése mellett a térségi vízgazdálkodási tervekben foglalkozni kell a vízvisszatartás és hordalékfogás kérdéseivel is, a lehullott csapadék ésszerű hasznosításával.
12. A természetes partvonalak csak kivételesen, a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség engedélyével, környezeti hatásvizsgálat alapján változtathatóak meg, a természetes vízfelületek pedig nem csökkenthetők.
13. A folyókat, élővizeket övező ökológiai, illetve zöldfolyosó hálózatok megtartása és fejlesztése (rehabilitációja) kiemelt feladat. Az ehhez szükséges területeket a településrendezési tervek területfelhasználást meghatározó szerkezeti és szabályozási munkarészeiben biztosítani kell, az ajánlott besorolás lehet vízgazdálkodási, mezőgazdasági vagy erdőterület. A vízgazdálkodási térségben támogatni szükséges a mellékág-rehabilitációs, vizes élőhely rekonstrukciós törekvéseket.
14. A településrendezési tervekben az építésügyi előírások megfogalmazása során körültekintő szabályozás indokolt e területek „elépítésének” megakadályozása és a környezetszennyezés mérséklése érdekében.
15. A környezeti terhelés mérséklése érdekében szükséges kijelölni a vízparti táborozásra alkalmas helyeket, ott biztosítani a zavarásmentes tartózkodáshoz szükséges szolgáltatásokat (WC, hulladéktárolás és elszállítás, hajókivételi lehetőség, kijelölt tisztálkodóhelyek és főzőhelyek, tűzifa vételezési lehetőségek, stb.)
16. A feladatok meghatározásánál figyelembe kell venni „az árvíz megelőzés, az árvízmentesítés és az árvízvédekezés legjobb gyakorlata” (Best practices on flood prevention, protection and mitigation) európai dokumentumát,
17. Érvényesíteni kell a teret a folyónak elvet.
18. Gondoskodni kell az élet- és vagyonvédelem további biztosításáról a differenciált kockázatvállalás elve alapján.

4. Települési térség

Az OTRT fogalomhasználata szerint települési térség: országos területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a települési területek közül a település belterülete, valamint az ahhoz csatlakozó beépítésre szánt területek tartoznak.

E kategórián belül a megyei területrendezési terv két kategóriát alkalmaz és határol le az alábbiak szerint:

Városias települési térség: kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a városok települési területe, továbbá azok a települési területek tartoznak, ahol a belterületi laksűrűség 15 fő/ha fölötti.

Hagyományosan vidéki települési térség: kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe - ide nem értve a városokat - a 15 fő/ha-nál nem nagyobb belterületi laksűrűségű települések települési területei tartoznak.

A települési térségre vonatkozó területrendezési ajánlások:

1. Az NKP III.-ban megjelenő intézkedésekkel összhangban Veszprém megyében is érvényt kell szerezni az alábbi szempontoknak:
 - Barnamezős területek felhasználása.
 - Zöldfelület kataszter létrehozása.
 - A települések talajának védelme.
 - A helyi zaj- és rezgésvédelemi szempontból csendes övezet, illetve fokozottan védett terület kijelölése.
 - A települések fejlesztési-tervezésénél fokozott figyelem a földtani adottságokra, a felszínmozgásokkal való veszélyeztetettségre.
 - Az igénybevételre kerülő biológiailag aktív felületek magas biológiai aktivitású területek létesítésével történő területi pótlása.
 - Infrastruktúra-fejlesztés a környezeti szempontok figyelembe vételével.
 - A települési folyékony hulladék ártalommentes elhelyezését biztosító előkezelő és fogadó létesítmények kialakítása.
2. A településrendezési tervekben - a területhasználat és a beépítés jellemzőinek figyelembevételével - fokozott figyelmet kell fordítani a települési karakternek és a tervben támogatni kívánt funkcionális célnak egyaránt megfelelő területfelhasználási kategóriák megválasztására és a kategóriákhoz tartozó területhasználati, építési és környezethasználati szabályok differenciált meghatározására.
3. A beépítésre szánt területek túlzott növekedését fékezni szükséges. Az új beépítésre szánt területek kijelölésének korlátozásával a meglévő települési területek rehabilitációját kívánja a területrendezési terv elősegíteni.
4. Törekedni kell a tagolt települési szerkezet kialakítására. A térszerkezet tagolásának egyik legfontosabb eszköze (a térségi zöldhálózatok rendszerébe illeszkedő) települési zöldfelületi rendszer kialakítása, a meglévő zöldterületek megőrzése, a táji környezetet is figyelembe vevő méretezéssel új funkcionális zöldterületek tervezése, a zöldterületi (és zöldfelületi) egységek funkcionális és ökológiai hálózatot képező rendszerbe szervezése, a települési szegélyek megfelelő kialakítása.
5. A települési területeken a településszerkezet alakításával, a helyi építési szabályozással segíteni kell a lakó és intézményi funkciókat zavaró tevékenységek megszüntetését, újabb zavaró tevékenységek távoltartását elősegítő országos hatókörű érvényesülését.
6. Az urbanizálódó, agglomerálódó térségekben meg kell akadályozni a szomszédos települések beépítésre szánt területeinek összenövését.
7. Törekedni kell a hagyományos településszerkezet és beépítési mód megőrzésére, különösen a kulturális örökségi értékek, valamint a természeti és tájképi értékek szempontjából érzékeny területeken. Szigorú feltételekhez célszerű kötni és a településrendezési tervekben szabályozni a beépítésre szánt területek bővítését és területhasználatát a védett természeti területek környezetében és az ökológiai hálózat egyéb területein, valamint a kiváló termőhelyi adottságú mezőgazdasági területeken, hidrogeológiai védőterületen, bel- és árvízveszélyes területen, továbbá ott, ahol azt a településkép-védelmi szempontok megkövetelik.
8. A városias települési térségbe tartozó települések rendezési terveiben a beépítés differenciált szabályozása szükséges, csak a településképhez illeszkedő beépítés alkalmazható. A kisvárosokban kerülni kell a nagyvárosias beépítést. Ilyen jellegű épületmagasság és beépítés engedélyezését ennek előzetes vizsgálatához kell kötni.

9. *A városközpontok és a nagyközségek, községek központjainak megújítása során egyszerre kell érvényesíteni az értékőrzés, a karakterfejlesztés, a funkcióbővítés, a biológiai aktivitásérték növelés, valamint a közterületi minőség javításának szempontjait. A fejlesztésnél kiemelt figyelmet kell fordítani az érintett lakosság elvárásaira és a helyi gazdaság fejlesztésének szempontjaira.*
10. *A településrendezési beavatkozások megalapozására el kell készíteni a települések értékvédelmi kataszterét úgy a régészeti örökség, mint az épített örökség, illetve a táji örökség (az egyedi tájértékek) vonatkozásában.*
11. *A településközpontok rehabilitációja, valamint a településfejlesztési dokumentumokban kijelölt akcióterületek fejlesztése és rendezése során kiemelt figyelmet kell fordítani az értékek védelmére, a helyi sajátosságok felmutatására, valamint a környezeti minőség általános emelésére, a településképet zavaró elemek kiküszöbölésére.*
12. *A településközpontok rehabilitációja, valamint az akcióterületek fejlesztése során biztosítani célszerű az elektromos és hírközlő hálózatok (légkábelek) felszín alatti elvezetését. E területeken törekedni kell a csapadékvíz elvezetés (hálózatba illesztett, de) zárt rendszerű megoldásainak alkalmazására*
13. *Az ipari parkok kialakításakor is törekedni kell az észszerű területhasználatra. A zöldmezős beruházásokkal szemben előnyben kell részesíteni a környezetvédelmi követelmények biztosítása mellett a meglévő területek újrahasznosítását, különösen a hagyományos ipari térségek rehabilitációra váró iparterületein.*
14. *A települési- és tájkarakter védelme érdekében térségi jelentőségű bevásárló- és szolgáltató központok létesítése csak a nagyobb városok közigazgatási területén engedélyezhető.*
15. *A döntés során környezeti, társadalmi, gazdasági hatásvizsgálat keretében vizsgálni szükséges a települési környezetre, a helyi, hagyományos kereskedelemre, szolgáltatásra, termelésre gyakorolt hatásokat.*
16. *A levegőminőségileg érzékeny területeken a településrendezési tervekben a beépítés szabályozása során a kondicionáló zöldfelületi rendszer bővítése mellett különös figyelmet kell fordítani a települések átszellőzését biztosító folyosók megtartására*
17. *A hagyományos tájhasználat megtartása érdekében nagyon fontos a külterületi építési lehetőségek szigorú szabályozása, különösen a város-közeli kertes területeken, valamint a szőlőművelés fenntartását segítve a hagyományos szőlőterületeken, elsődlegesen a történelmi borvidékeken.*
18. *A települések beépítésre szánt területét nem kívánatos növelni azokon a településeken, ahol a szennyvízcsatorna-hálózat még nem épült ki, vagy nem megfelelő kapacitású tisztítóra csatlakozik.*
19. *A hagyományosan vidéki települési térségekben figyelmet kell fordítani a gazdálkodás befogadásának lehetőségéhez szükséges feltételek biztosítására (gazdálkodáshoz kötött építési lehetőség biztosítása megfelelő infrastrukturális feltételek — főleg szennyvíz- és hulladékkezelés — esetén).*
20. *Az értékes és érzékeny rekreációs területeken az extenzív (hétvégi üdülőtelkes) üdülőtérületi, valamint a tömeges üdülés igényeit szolgáló területbővítéseket, fejlesztéseket kerülni kell.*

21. Városi települési térségekben preferálni indokolt a meglévő lakóterületek intenzívebb hasznosítását.
22. Elsősorban a városi települési térségekben javasolt a zöldterületek és zöldfelületek kiterjedésének növelése, az alulhasznosított területek biológiai aktivitásának növelése. Minden települési térségben indokolt azonban olyan közterületszabályozás érvényesítése, amely a közlekedés biztosításán és a közművek elvezetésének biztosításán túl lehetővé teszi legalább egyoldali fasor telepítését is.
23. A települések beépítésre szánt területei és a mellettük meglévő - vagy tervezett - főutak, elkerülő utak között - a zaj- és rezgés, illetve a közlekedésből eredő légszennyezés elleni védelemre is alkalmas - védő, takaró zöldsávok létesítése indokolt. A lakó és a gazdasági funkciójú területek között a környezetvédelmi és településesztétikai követelmények együttes teljesítése érdekében védő takaró zöldsávok tervezése indokolt.
24. A hagyományosan vidéki települési térségekben meg kell előzni a települési területek olyan mértékű sűrítését (a területhasználat és a beépítés intenzitásának túlzott növelését), amely kedvezőtlen irányba befolyásolja a lakókörnyezet és a környezetminőség alakulását, és rontja a falusias életmód feltételeit.
25. A beépítésre nem szánt területek beépítésre szánt területté való átminősítése és tényleges igénybevétele során követelmény, hogy bebizonyosodjon: adott településben a jóváhagyott településfejlesztési koncepcióban előirányzott funkció elhelyezésére sem a beépített (műszakilag már korábban igénybe vett) területek helyreállításával (rehabilitálásával), sem a jóváhagyott településrendezési tervekben a beépítésre szánt területként szabályozott területek hasznosításával nincs lehetőség.
26. Törekedni kell a funkcióját veszített, üres létesítmények (és területeik) újrahasznosítására.
27. A települési térség igénybevételeinek és bővítésének fontos kritériuma, hogy az csak műszaki infrastruktúra kialakításának biztosítása esetén lehetséges, sőt egyáltalán nem lehetséges, ha az a települések területén megyei ökológiai hálózathoz tartozó területet érint, vagy az összefüggő erdőterületeket csökkentené.
28. A (volt zártkerti) kertgazdasági területek beépítésre szánt területté való átminősítése akkor támogatható, ha adott területen a tervezett funkcióhoz nélkülözhetetlen közterületek kialakíthatók, a közművek elhelyezhetők, és a funkcióhoz tartozó telekméretek és telekgeometria az OTÉK követelményeivel összhangban a területtulajdonosok önkéntes elhatározásával és költségviselésével megteremthető. Lakó funkcióra fentiekben túl akkor javasolható a terület átminősítése, ha a humán infrastruktúra és a közszolgáltatások is biztosíthatók.
29. A települési identitás megőrzése és erősítése, a strukturált területhasználat és az ökológiai, illetve zöldfolyosók folyamatosságának biztosítása érdekében indokolt a települési beépítésre szánt területei között minimum 200 méter széles beépítésre nem szánt mező vagy erdőgazdasági terület, vagy zöldterület kijelölése, mely a település nagysága, illetve az adott természeti értékek egyedi területigényei szerint szükségképpen növelendő.
30. A települési térségen kívüli - ahhoz szervesen nem kapcsolódó - zöldmezős beruházások településrendezési tervbe illesztése előtt tájterhelhetőségi vizsgálatot és területrendezési tanulmányt és stratégiai környezeti hatásvizsgálatot kell készíteni (a tervezett fejlesztés hatásainak komplex vizsgálatára), ha a tervezett területfelhasználás kiterjedése meghaladja a 10 hektárt, vagy az egymással funkcionális kapcsolatban lévő, de

egymáshoz nem kapcsolódó területfelhasználások együttes kiterjedése meghaladja a 15 hektárt.

31. Az egymáshoz láncszerűen kapcsolódó hagyományos településstruktúrájukat őrző települések közé nem javasolt nagy, összefüggő lakóterületek kijelölése.
32. A környezeti zaj és rezgés elleni védelem szempontjainak érvényesítése érdekében védendő területeket úgy kell kijelölni, hogy a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek teljesüljenek.

5. Építmények által igénybe vett térség

Az OTrT fogalomhasználata szerint építmények által igénybe vett térség: az országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a műszaki infrastruktúra, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó egyedi építmények területe és szükséges védőterületük tartoznak.

Az építmények által igénybe vett térségre vonatkozó területrendezési ajánlások:

1. Építmények által igénybe vett területek növelése esetén törekedni kell a leggyengébb termőképességű területek igénybevételeire, és ezen túlmenően érvényesíteni szükséges a természetvédelem és a régészeti leletmentés szempontjait is.
2. A térségi szerkezeti terv érvényesülése érdekében az érintett települések közigazgatási területén - műszakilag megalapozott tervek alapján - területet kell biztosítani a térszerkezetet meghatározó közlekedési hálózatnak (tervezett gyorsforgalmi-, főúti nyomvonalaknak) és létesítményeknek, a vízgazdálkodás és energiaellátás regionális létesítményeinek, valamint ezek védőövezeteinek. A térségi jelentőségű infrastruktúra hálózatának és létesítményeinek megvalósíthatóságát biztosító sávok, ill. területek, országos és térségi létesítmény által igényelt magassági és egyéb korlátozások övezetének szabályozásában az ágazati szabványok és előírások irányadók.
3. A közműhálózatok és létesítmények fektetési, elhelyezési formáját a településrendezési tervekben szabályozni szükséges. Új vezeték létesítésekor a műszaki-gazdaságossági szempontokat és a környezeti állapot javításának szempontjait egyaránt mérlegelni kell. A táj- és településkép védelme érdekében belterületen az új vezetéket 120 kV-os vagy annál alacsonyabb feszültségű szint esetén földalatti vezetéssel kábelben javasolt elhelyezni.
4. *A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló jogszabály értelmében a közlekedési vonalas létesítmény létesítésre vonatkozó engedélyezési tervében igazolni kell, hogy a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek a távlati forgalom nagysága mellett teljesülnek. Ha a meglévő közlekedési zajforrás (közúti közlekedés, vasúti, illetve légi közlekedés is) okozta zajterhelés határérték feletti, akkor az útvonal vagy létesítmény korszerűsítésének, útkapacitás bővítésének engedélyezéséhez a zajcsökkentés lehetőségeire vonatkozó konkrét megoldási és programozott megvalósítási tervet is készíteni kell.*

Megjegyzés: A honvédelmi területre és a mezőgazdasági térségre vonatkozó szabályozás közötti ellentmondást a tervező úgy javasolta feloldani, hogy a nagy kiterjedésű lőtereket, gyakorlótereket Veszprém megyében a "vegyes" terület-felhasználási kategóriába javasolja sorolni. (Ez a megoldás lehetővé tenné, hogy a

továbbtervezés során ezeket a területeket akár az erdő-, mezőgazdasági, vagy egyéb pld beépítésre szánt (vagy nem szánt) különleges rendeltetésű terület-felhasználási kategóriába lehessen sorolni. (Ennek a megoldásnak lehetőségét, illetve megfelelőségét Tervező előzetesen egyeztetette az NFGM osztályvezetőjével) A megyei Önkormányzat megyei terv készítéséért felelős szakemberei nem fogadták el ezt a tervezői javaslatot, így a szerkezeti terven nem kerülnek kijelölésre "vegyes" terület-felhasználású területek. Véleményük szerint a településrendezési tervek készítése során eddig sem jelentett problémák, hogy ezek a nagy kiterjedésű honvédelmi érdekelttségű területek (beépítésre nem szánt részei) nem "különleges" terület-felhasználási kategóriába, hanem a tényleges használatnak megfelelő mező vagy erdő terület-felhasználási kategóriába kerülnek meghatározásra. E területek "beépítésre" szánt részének kijelöléséhez a 15%-os mozgástér megfelelő lehetőséget ad.

II. A megyei infrastruktúra elemeire vonatkozó megyei feladatok és irányelvek

1. A közlekedési hálózatok fejlesztésére vonatkozó megyei feladatok, irányelvek

- 1. A megye jelenlegi hátrányos helyzetét kiküszöbölendő törekedni kell a megyét érintő, tervezett országos gyorsforgalmi utak minél hamarabb történő megépítésére.*
- 2. Az M8 mellett párhuzamosan tervezett 8-as főút előkészítése érdekében szakaszonként folytatni kell a megvalósulást segítő tanulmány és műszaki tervek, valamint a tervezett nyomvonalszakaszok engedélyezéséhez szükségessé váló környezetvédelmi hatástanulmányok készítését.*
- 3. Szorgalmazni kell a községek jobb ellátását, a lakosság színvonalasabb kiszolgálását elősegítő, hiányzó településközi úthálózati elemek fokozatos kiépítését. A kiépítés módját (vonalvezetés, keresztmetszeti kialakítás és burkolatminőség) az útszakasz hálózatban betöltött szerepe és az út természeti környezetének figyelembevétele alapján minden esetben egyedileg kell meghatározni.*
- 4. Települést elkerülő útszakaszok mentén a közlekedésből eredő zaj- és légszennyezés csökkentését szolgáló védőfásítás szükséges az út település felőli oldalán.*
- 5. Védett természeti területen, erdőterületen és erdősítésre javasolt területen, valamint kiváló adottságú mezőgazdasági területen haladó gyorsforgalmi- és főúti nyomvonalak mellett kiszolgáló létesítmények csak kivételesen indokolt esetben, a természetvédelmi hatóság hozzájárulásával helyezhetők el.*
- 6. Kiemelt feladat a térségi kerékpárút hálózat helyi kezdeményezésekkel és útszakaszokkal összehangolt fejlesztése elsősorban a megyei területrendezési tervben megjelölt útvonalakon.*

2. A vízi-közműveket érintő szabályozási irányelvek

- 1. A vízi-közművek szabályozása kettős célú, egyrészt szabályozni kell a meglévő és tervezett hálózatok és létesítmények területigényét, valamint a védelmüket biztosító biztonsági övezeteket, közöttük a vízbázis védelmét szolgáló hidrogeológiai védőidom területhasznosítást korlátozó helyfoglalását is. Másrészt szabályozni kell azokat a vízi-közmű fejlesztéseket igénylő elvárásokat is, amelyek részben a környezetvédelmi igények miatt jelentkeznek (szennyvíz talajba szikkasztásának a kizárása), részben a településeken a komfortosabb-urbánusabb életvitel lehetőségét szolgálják, hogy az egyes településeken a népességmegtartó képesség javuljon.*
- 2. A vízi-közmű hálózatok és létesítmények területigényének, kapcsolódó biztonsági övezetének, a hidrogeológiai védőidom kijelölésének szabályozása az ágazati szabványok és előírásoknak megfelelően egyértelműen szabályozhatók. Új szabályozási feladat a környezeti állapot javítását szolgáló és a komfortosabb-urbánusabb életvitel érdekében történő szabályozás.*

Az ivóvízellátó rendszerek fejlesztésére vonatkozó megyei feladatok, irányelvek

- 1. A települések beépített és beépítésre szánt területén a vezetékes vízellátottságát teljes körűvé kell tenni.*

2. *A közüzemi ivó- és tűzvíz ellátási igény távlati kielégítése érdekében a meglévő bázisok, az elosztóhálózatok és hálózati létesítmények, műtárgyak folyamatos karbantartása, elavult, elhasználódott vezetékek, berendezések rekonstrukciója szükséges.*
3. *Az un. egy kutas települések, forráson alapuló vízbázisú települések, a szigetszerűen egyedi helyi ellátással rendelkező települések regionális hálózati rendszerhez való csatlakozási lehetőségét legalább tervezési szinten elő kell készíteni.*
4. *A túl hosszú hálózattal csatlakozó települések több-oldali térségi, regionális összekötésének megoldási lehetőségét is vizsgálni kell.*
5. *A sérülékeny vízbázisok védelmét szolgáló előzetesen kijelölt hidrogeológiai védőterületek jogi rendezését kell megoldani.*
6. *A meglévő és tartalék vízbázisok védelmét szolgáló jóváhagyott, jogilag rendezett, kijelölt hidrogeológiai védőterületeken belül a vonatkozó jogszabályi előírásokat érvényesíteni kell.*
7. *A termelt vizek vízkezelését úgy kell megoldani, hogy az előírások szerinti, továbbá a vonatkozó jogszabályokban rögzített vízminőségi elvárások (arzen, nitrát, ammóniatartalomra vonatkozóan is) biztosíthatók legyenek.*
8. *Elsősorban regionális hálózati rendszerhez kell csatlakoztatni azokat a településeket (a konkrét települési környezet ismeretében), amelyeken a helyi vízbázis vízkezelésének megoldásával sem tudják az előírásoknak megfelelő vízminőséget biztosítani.*

Szennyvízelvezetés, -kezelés fejlesztésére vonatkozó intézkedések és irányelvek:

1. *A településrendezési tervekben a tervezett szennyvíztisztító telepek helyének kijelölése során javasolt a szélirány, valamint a tervezett távlati fejlesztési területek helybiztosításának figyelembevétele.*
2. *Azokon a kistelepüléseken (ill. településrészekén), amelyeken a csatornázás belátható időn belül nem várható, a terület adottságaitól függően vizsgálni szükséges természetközeli és mesterséges szennyvíztisztítók alkalmazásának a lehetőségét. A Marcal medencéjében e rendszerek tervezése során a magasabb talajvízállást szükséges figyelembe venni. A szippantott szennyvizek fogadására legalább a regionális tisztítótelepeken előkezelő- fogadó műtárgyat javasolt építeni. További feladat a tisztítótelepeken a technológiai folyamat végén keletkező szennyvíziszap elhelyezése, ½ évig történő tárolása, majd hasznosításának, kihelyezésének megoldása. A tárolást a nagyobb kapacitású regionális telepeken javasolt megoldani.*
3. *A már közcsonna hálózattal rendelkező települések beépített és beépítésre szánt területein keletkező szennyvizeket közcsonna hálózattal kell összegyűjteni, és szennyvíztisztító telepen megtisztítani.*
4. *A még közcsonna hálózattal nem rendelkező valamennyi település közcsonnázásának és szennyvizeinek kezelési megoldására legalább a vízjogi létesítési engedély beszerzése szükséges (még, ha a gazdasági realitás alapján a megvalósításra csak nagyobb távlatban kerülhet is sor), a gazdasági támogatás elnyeréséhez szükséges pályázati feltételek teljesíthetősége érdekében.*
5. *A kisebb, főként az 500 fő alatti településeknél (ahol a szennyvíz közcsonnás összegyűjtése és tisztító telepen történő kezelésének megoldása csak nagyobb távlatban*

várható) az egyedi szennyvízkezelés alkalmazását, ha azt az illetékes ÁNTSZ, az illetékes „Zöldhatóság” - Környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség (KÖTEVIFE) is engedélyezi, támogatni kell. Ha környezetvédelmi, egészségvédelmi, vízvédelmi, földrajzi okokból a szakszerű egyedi szennyvíz-elhelyezési megoldás nem alkalmazható, akkor zárt gyűjtőmedencék létesítését kell előírni, amelynek vízzáróságát fokozott körültekintéssel ellenőrizni kell. Zárt gyűjtőmedence csak ott létesíthető, amelynek szükséges ürítése mindenkor (ürítési gyakorisági igény figyelembe vételével) biztonsággal megoldható.

6. A külterületeken, illetve a beépítésre nem szánt területeken keletkező szennyvizek kezeléséről és ártalommentes elhelyezéséről a települések helyi építési szabályzatának kell rendelkeznie.
7. A tisztítási technológiák meghatározásánál az EU előírásokat is figyelembe kell venni és a befogadóra vonatkozó előírásokat is.
8. A létesítendő tisztítótelepek technológiáját, műszaki megvalósítását úgy kell megválasztani, hogy annak védőtávolság igénye nem érinthet olyan távlati fejlesztésre szánt területet sem, amelyet a tisztítótelep védőtávolságán belül nem szabad elhelyezni.
9. A települések szennyvíztisztító telepére csak olyan kommunális és ipari előkezelt szennyvíz vezethető, amely a szennyvíziszap utóhasznosítási lehetőségét nem akadályozza meg.

3. Árvízvédelemre, a felszíni vizek és csapadékvíz elvezetésre vonatkozó tervezési irányelvek

- A települések településrendezési tervében rögzített távlati területhasznosítás figyelembe vételével el kell készíteni a település vízgyűjtőkre kitékintő csapadékvíz elvezetési tervét. Abban le kell határolni a zárt csapadékvíz elvezetésű és a nyílt árkos vízelvezetésű területeket. Meg kell határozni a vízgyűjtők várható távlati terhelését.
- A vízgyűjtő rendszert, az ahhoz tartozó állandó, vagy időszakos vízfolyásokat, patakokat, árkokat, vízmosásokat, tavakat stb. vízgazdálkodási területnek kell tekinteni, annak medrét változtatni, vagy bármilyen tevékenységgel érinteni csak vízjogi engedély alapján lehet.
- A vizek partján annak meder karbantartására szabad sávot kell biztosítani a kezelője számára. Nagyobb folyók mentén, tavak körül 10 m, patakok partján 6 m, árkok mentén 3 m-es sávot kell szabadon hagyni.
- A vízfolyások, tavak mentén árvízvédelemre, valamint mederkarbantartásra az elsőrendű védvonal lábától, illetve a magas part-éltől 10 m-es sávot szabadon kell hagyni. Patakok mentén 6 m-es sávot kell mederkarbantartásra szabadon hagyni.
- Veszélyeztetett településeknél a csapadék-vízelvezetés tervezésénél figyelembe kell venni a záportározási lehetőségeket.
- A vizes adottságok és lehetőségek idegenforgalmi célú (üdülés, sportolás, szabad idő eltöltés) hasznosítását előtérbe kell helyezni, vízpartok rendezésével, fokozottabb mederkarbantartással, vízfolyások revitalizációjával, tározó tavak létesítésével.

- *Élővizek vízminőség védelmét biztosító beavatkozási igények településrendezési tervekben való továbbvezetésének a biztosítása (hordalékfogók, olajfogók telepítése, stb).*

4. Térségi jelentőségű belvíztározók (záportározók)

település	vízfolyás	tározó neve	max vízszinthez tartozó víztároló térfogata m ³ -ben
Porva	Porva ér mellékága	Porva (1)	31500
Porva	Porva ér mellékága	Porva (2)	44800
Ajka	Széles víz	Rendeki	112000
Kislőd	Kis-Torna	Kislődi	26000
Városlőd	Torna patak mellékága	Városlődi (1)	10800
Városlőd	Torna patak mellékága	Városlődi (2)	11000
Szentgál	Cinca patak	Szentgáli	28000
Herend	Veszprémi Séd mellékága	Herendi (1)	41600
Herend	Veszprémi Séd mellékága	Herendi (2)	28600
Veszprém	Veszprémi Séd mellékága	Veszprémi (1)	18700
Veszprém	Veszprémi Séd mellékága	Veszprémi (2)	10000
Veszprém	Veszprémi Séd mellékága	Veszprémi (3)	47000

5. Az energiaközmű hálózatok és elemek érvényesítéséhez szükséges megyei feladatok, irányelvek

- 1. Az energiaközművek szabályozása kettős célú, egyrészt szabályozni kell a meglévő és tervezett, föld feletti és alatti (távlatban szükséges) hálózatok és létesítmények területigényét, valamint a védelmüket biztosító biztonsági övezeteket. Másrészt szabályozni kell az esztétikai követelmények, a tájkép és a település arculat javítását szolgáló hálózatok és létesítmények megjelenési formáját.*
- 2. Az energiaközmű hálózatok és létesítmények területigényének, kapcsolódó biztonsági övezetének szabályozása az ágazati szabványok és előírásoknak megfelelően egyértelműen szabályozhatók. A hálózatok és létesítmények fektetési formájának meghatározásánál figyelembe kell venni, hogy a megye gazdasági életében fontos gazdasági ágazattá váló idegenforgalom fejlesztési igénye a környezeti állapot fejlesztését, azon belül a látvány, településkép, tájkép javítását is feltételezi, amely többek között a zavaró légvezetékek felszín alatti elvezetésével oldható meg.*
- 3. A műszaki feltételek 0,4-120 kV-os hálózatig bezárólag (a 120 kV-os hálózat is!) lehetővé teszik a vezetékek oszlopokra történő telepítése helyett indokolt környezetben a földalatti telepítést. A tájképi, településképi védelem érdekében a vezetékek földalatti elhelyezése növény-fa telepítése számára területet szabadít fel, amely nemcsak a látványjavítást szolgálja, hanem növeli a biológiai aktivitásértéket is.*

4. A megyei tervben rögzített energiaközmű elemeket a településrendezési tervekben érvényesíteni kell.
5. A 400 kV-os országos villamos alaphálózat létesítése és üzemeltetése során nyomvonala mentén a vonatkozó ágazati szabványok szerint kell eljárni és a következő biztonsági védőtávolságot (a szabvány nyelvén: övezetet) kell betartani. Ennek mérete: kül- és belterületen egyaránt: 28-28 m a két szélső fázisvezetőtől mérve. Összességében $28\text{ m} + a$ tartószerkezet mérete (12 - max. 24 m) + 28 m = 68 - max. 80 m, másként kifejezve: a jelölt nyomvonaltól számított: $2 \times [34 - 40]$ max. 40 m.
6. A 120 kV-os országos villamos főelosztóhálózat nyomvonala mentén, a vonatkozó ágazati szabványok szerint biztonsági védőtávolságot kell betartani, amely övezet mérete [m-ben]: a kül- és belterületen egyaránt a két szélső fázisvezetőtől számított 13-13 m. Összességében: $13\text{ m} + a$ tartószerkezet szélessége (mintegy 6 - max. 8 m) + 13 m = 34 m. Másként kifejezve a jelölt nyomvonaltól, mint tengelytől számított 2×17 m.
7. Az iparterületre vagy külterületre telepített 120/20 kV-os transzformátor állomás biztonsági övezete: a kerítéstől vízszintesen mért 15 m, körben a telephelyen. A transzformátor állomás telephely mérete általában: 80 - max. 210 m x 100 m.
8. A település vezetékes villamosenergia-ellátását szolgáló 20 kV-os középfeszültségű villamoshálózatok mentén - a meglévő és tervezett szakaszokon - szabadvezetékes rendszer esetén biztonsági övezetet kell kijelölni és tartani, azaz:
 9. Külterületen: a szélső fázisvezetőktől számított 5-5 m szükséges, összesen max. 14 m
 10. Belterületen: a szélső fázisvezetőktől számított 2,5-2,5 m szükséges, összesen max. 8 m, ill. az MSZ 151. szabvány előírásait kell betartani.
11. A földgáz csővezeték hálózat biztonsági övezete méretét az üzemi nyomástól, a vezeték átmérőjétől, továbbá a Szénhidrogén Szállítóvezetékek Biztonsági Szabályzatában foglaltaktól függően, a vezetékrendszer üzemeltetőjével egyeztetett és előírt méretűre kell megállapítani. Ez az övezet
 - külterületen: a nyomvonal két oldalán 5-55 m lehet, azaz 10-110 m.
 - belterületen: a nyomvonal két oldalán 5-12 m lehet, azaz 10-24 m.
12. Szélerőmű és szélerőműpark telepítése az ökológiai hálózat övezeteiben és védett természeti területen, valamint a tájkép- és településképvédelmi szempontból értékes területeken, valamint ezek 1000 méteres körzetében nem javasolt. A telephely kiválasztásnál figyelemmel kell lenni a természet-, táj-, tájkép- és településképvédelmi feltételekre. A beruházást előkészítő hatástanulmány keretében látványterv készítése szükséges.
13. Nagyobb kapacitású szélerőműparkok telepítése esetén biztosítani szükséges a villamosenergia főelosztó-hálózatra történő csatlakozást.
14. A megkutatott ásványvagyon-előfordulások védelmét a településrendezési tervekben biztosítani szükséges.

6. Az elektronikus hírközlési hálózatokat, létesítményeket érintő szabályozási irányelvek

1. Az elektronikus hírközlési hálózatok és létesítmények szabályozása is kettős célú, egyrészt szabályozni kell a meglévő és tervezett hálózatok és létesítmények

területigényét, valamint a védelmüket biztosító biztonsági övezeteket. Másrészt szabályozni kell a hálózatok és létesítmények megjelenési formáját az esztétikai követelmények, a tájkép védelem és a település arculat javítása érdekében.

2. A vezetékes elektronikus hírközlő hálózatok vezetékeinek vezetését - a településeken belül - össze kell hangolni az elektromos energia hálózat vezetékeinek elhelyezésével.
3. A helyfoglalási igényeket szabályozni az ágazati előírások alapján egyértelműen lehet, de a hely kijelölését, az elhelyezés módját településrendezési szabályozási feladatnak kell tekinteni. A hálózatok fektetési formájának meghatározásánál itt is figyelembe kell venni, hogy a környezetalakítás és a települési környezet fejlesztése szempontjait. Ezért elsősorban a településközpontokban, a fejlesztési akcióterületeken, az intenzív beépítésű területeken, valamint a turizmus- idegenforgalom indokolt a zavaró légvezetékek felszín alatti elvezetése.
4. A jó minőségű vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz megfelelő sűrűségben és magasságban antennák elhelyezése szükséges, ezek megjelenése azonban nem ronthatja a település arculatát. Elfogadva, a mai műszaki ismeretek alapján a telepítés szükségszerűségét, a településképp védelme és a társadalmi környezet kedvezőbb fogadókészsége érdekében törekedni kell, hogy az elhelyezésre kerülő antennák:
 - lehetőleg épület, építmény (torony, kémény, stb.) tetejére, minél kisebb láthatósággal kerüljön elhelyezésre,
 - különböző szolgáltatók létesítményei csoportosítva kerüljenek elhelyezésre,
 - lehetőleg a lakóterületi övezeteket kerülje ki,
 - a természetvédelmi és egyéb védettséggű területeket tartsa tiszteletbe,
 - műemlék épületen, építményen csak a Műemlék Felügyelőség támogatása esetén helyezhető el.

III. A megyei övezetekre vonatkozó irányelvek és ajánlások

A módosítás során törlésre javasolt, illetve átnevezendő térségi övezetek¹, valamint bevezetésre javasolt új egyedi övezetek:

A megszűnő vagy átnevezésre kerülő övezet hatályos megyei TrT szerinti elnevezése:	Helyébe lépő övezet (OTrT szerinti megnevezéssel), ill. új megyei övezetek:
a) Kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezete	--
f) Védett természeti terület övezete	Országos ökológiai hálózat övezetei: magterület-, ökológiai folyosó-, pufferterület övezetei
g) Védett természeti terület védőövezete	
h) Természeti terület övezete	
i) Ökológiai (zöld) folyosó övezete	
j) Térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezete	Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete
m) Csúszásveszélyes terület övezete	Földtani veszélyforrás terület övezete
p) Honvédelmi és katasztrófavédelmi terület övezete	Honvédelmi terület övezete
--	Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület övezete
--	Erdőtelepítésre másodlagosan alkalmas területek övezete
--	Közepes termőhelyi adottságú mezőgazdasági (művelésre másodlagosan alkalmas) területek övezete
--	Együtt tervezhető térség övezete

A hatályban lévő megyei területrendezési tervben rögzített és a terv módosítása során továbbra is hatályban maradó előírások álló betűvel, *a módosítás során életbe lépő új tartalmi elemek dőlt betűvel* szedettek. A térségi hulladéklerakóhely kijelöléséhez vizsgálat alá vonható terület övezete a BM Területrendezési főosztálya iránymutatása alapján nem került kijelölésre, mivel a megye elfogadott hulladékgazdálkodási koncepcióval rendelkezik. A térségi jelentőségű hulladéklerakót a megyei szerkezeti terv tartalmazza.

1. A „magterület”, az „ökológiai folyosó” és a „puffer terület” övezete

*Az ökológiai hálózat övezeteire vonatkozó általános irányelveknek megfelelően az ökológiai hálózat övezeteiben tájidegen műtárgyak, tájképileg zavaró létesítmények nem helyezhetők el, és a táj jellegét kedvezőtlenül megváltoztató domborzati beavatkozás, valamint a természetvédelem céljaival ellentétes fásítás nem végezhető. Magasépítmények² elhelyezése kerülendő, illetve csak látványterv alapján a természetvédelmi hatóság hozzájárulásával engedélyezhető. Az ökológiai hálózat mezőgazdasági művelés alatt álló területein csak környezetkímélő extenzív gazdálkodás folytatható. Az övezetek területén műveléság-változtatás - *művelés alól kivonás és a művelés alól kivett terület újrahatszósítása* - csak a természetvédelmi hatóság engedélyével lehetséges.*

¹ Sorszámozásuk az eredeti 54/2005. (V. 19.) VMÖK sz. határozat szerint; az elnevezésükben változó övezetek listája az OTrT szerint

² Magasépítmények alatt értjük a továbbiakban a 10 m-t meghaladó építménymagasságú építményeket

a) a magterület övezetére vonatkozó ajánlások

1. Az övezet által érintett települések szabályozási tervében az előírásokat a magterületen lévő védett természeti területek kezelési tervében foglaltakkal összhangban szükséges meghatározni. Védett természeti területen kerülendő távközlési, energetikai, vagy más célú magasépítmény, potenciálisan környezetszennyező létesítmény; így különösen hulladéklerakó, szennyvíziszap-tározó, hígtrágya-tározó létesítése. A meglévő potenciálisan szennyező létesítmények, üzemelő külszíni bányák működése csak a természetvédelmi érdekeknek alárendelten, a természeti és táji értékek sérelme nélkül történhet. Magterületen, védett természeti területen új építmény létesítése kizárólag a természetvédelmi célokkal összhangban, a természeti és tájképi értékek veszélyeztetése nélkül javasolható.
2. Azokon a településeken, ahol a település belterülete is védett, ill. a belterületet védett külterület veszi körül, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény szerint a védett természeti terület a természetvédelmi hatóság engedélyével beépítésre szánt területté minősíthető. A kijelölés feltételeként célszerű előírni, hogy az a jelenlegi belterülethez kapcsolódva, annak legfeljebb 20%-át teheti ki, erdő vagy más természetes, ill. természetközeli élőhely igénybevétele nélkül. Ezen irányelvek érvényesítése érdekében a magterület övezete tekintetében - az OTrT által meghatározott országos ökológiai hálózat országos övezetre, valamint a magterület megyei övezetre vonatkozó övezeti szabályok mellett - a következő ajánlásoknak is érvényt kell szerezni:
 - a kialakult tájhasználat csak a természetközeli állapothoz való közelítés érdekében változtatható meg, művelési ág változtatás csak extenzívebb (természetszerű) irányba engedélyezhető;
 - a tájkép- és látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során érvényesíteni kell;
 - közlekedési építmények a tájba illesztve, a terepi adottságokhoz alkalmazkodva helyezhetők el;
 - a beépítésre szánt területek növelése és fejlesztése a tájkarakter erősítésével, a történeti tájszerkezet és a tájképi adottságok megőrzésével, történhet;
 - egyéb új építmény a természetvédelmi kezelés és bemutatás céljából, valamint szimbolikus építményként (emlékmű, kegyhely, stb.) helyezhető el;
 - minden új építmény elhelyezése tájba illesztve, a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően történhet;
 - 10 m magasságot meghaladó építmény - kilátó rendeltetésű építmény kivételével - nem létesíthető, csarnok jellegű épület, reklámcélú építmény elhelyezése nem engedélyezhető;
 - erdőtelepítés, erdőfelújítás, fásítás kizárólag őshonos fajokkal végezhető;
 - gypfeltörés, szántás, ültetvénytelepítés, energetikai célú növénytelepítés, intenzív agrotechnika folytatása az övezetben nem engedélyezhető.

b) az ökológiai folyosó övezetére vonatkozó ajánlások

1. Ökológiai folyosók területén csak természet- és környezetkímélő terület-felhasználás, ill. tevékenység fenntartása javasolható. Az övezet területén fontos a meglévő természetközeli művelési ágak (erdő, gyepek, nádas, stb.) megtartása, művelés-ágváltás csak abban az esetben javasolható, ha az a termőhelyi viszonyokhoz igazodva, a természetközeli gazdálkodás irányába (intenzív gazdálkodási módból az extenzív irányba) történik.

2. Minden építéssel járó műszaki beavatkozás (pl. műszaki infrastruktúrahálózat és építményeinek elhelyezése, fejlesztése), vagy bármilyen környezetterhelő tevékenység megvalósítása, folytatása csak a természetvédelmi hatóság hozzájárulásával, a természetvédelmi érdek sérelme nélkül lehetséges. Ezen irányelvek érvényesítése érdekében az ökológiai folyosó övezet területén - az OTrT által meghatározott országos ökológiai hálózat országos övezetre, valamint az ökológiai folyosó megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett - a következő ajánlásoknak is érvényt kell szerezni:
- a természetvédelmi hatóság hozzájárulása nélkül a területhasználati, környezeti és funkcionális változtatások nem engedélyezhetők és nem hajthatók végre;
 - a településrendezési tervek készítése során az ökológiai folyosók folytonosságát és folyamatossá tételét ökológiai vizsgálatokra alapozva kell tervezni és biztosítani;
 - a látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során kiemelten kell érvényesíteni;
 - a kialakult tájhasználat csak a természeti értékek sérelme nélkül változtatható meg, a meglévő természetszerű művelési ágak (gyep, nádas, erdő, mocsár) megtartandók, művelési ág váltása csak intenzívebb művelésűből a természetszerű irányában engedélyezhető;
 - a beépítésre szánt területek növelése és fejlesztése az ökológiai folyosó funkció biztosítása mellett a történeti tájszerkezet, a tájképi adottságok megőrzésével, a tájkarakter erősítésével, a helyi építészeti hagyományok figyelembevételével történhet;
 - szántóművelési ágú területen új beépítés nem helyezhető el, kertgazdasági övezetbe sorolt területen a 2000 m²-nél kisebb telek nem építhető be;
 - közlekedési építmények abban az esetben és olyan módon jelölhetők ki, ha a magterület, a természetes és természetközeli élőhelyek fenntartása, valamint az ökológiai kapcsolatok működése biztosítható;
 - közlekedési építmények tájba illesztve, a terepi adottságokhoz alkalmazkodva helyezhetők el, új építmény elhelyezése, műszaki infrastruktúra telepítése csak tájba illesztve és a természetvédelmi hatóság és kezelő hozzájárulása alapján történhet;
 - 10 m magasságot meghaladó építmény - kizárólag kilátó rendeltetésű építmény, víztorony kivételével - nem létesíthető, csarnok jellegű épület, reklámcélú építmény elhelyezése nem engedélyezhető;
 - a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, csak természetes és környezetkímélő tájfenntartó módszerek és gazdálkodás alkalmazható;
 - energetikai célú növénytelepítés nem engedélyezhető.

c) a pufferterület övezetére vonatkozó ajánlások

1. A nemzeti ökológiai hálózaton belül meghatározott pufferterületek fő funkciója a védett természeti területek védőövezeteinek biztosítása, valamint a tájképvédelmi szempontok érvényesítése. Védett természeti területek kijelölt védőövezetében a védett természeti területet veszélyeztető vagy zavaró tevékenység nem, vagy csak a természetvédelmi hatóság előírásainak megfelelően folytatható.
2. Az övezetében a területet szennyező vagy veszélyeztető létesítmény nem helyezhető el. Az övezetbe tartozó területeken a meglévő és nyilvántartott ásványvagyon területeivel összhangban kell meghozni és érvényesíteni a térségi szabályozás bányaművelésre vonatkozó előírásait. Az övezetbe tartozó természeti területen beépítésre szánt terület csak a gazdálkodással összefüggésben, a szennyvíz- és hulladékkezelés megfelelő infrastrukturális feltételeinek biztosítása esetén jelölhető ki, és minden építéssel járó tevékenység folytatásához a természetvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges. Az övezetben csak extenzív természetközeli, természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszereket célszerű alkalmazni. A kialakult tájhasználatot megváltoztatni csak a

természetes állapothoz közelítés érdekében szabad. Ezen irányelvek érvényesítése érdekében a pufferterület övezete tekintetében - az OTrT által meghatározott országos ökológiai hálózat országos övezetre, valamint a pufferterület megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett - a következő ajánlásoknak is érvényt kell szerezni:

- kiemelten kell érvényesíteni a látvány- és tájképvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során;
- művelési ág váltásához, művelés alól kivonáshoz és a művelés alól kivett terület újrahaznosításához a természetvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges;
- védett természeti területen szántóművelési ágban építmény nem helyezhető el;
- energetikai célú növénytelepítés nem engedélyezhető;
- kertgazdasági övezetbe sorolt területeken 1500 m²-nél kisebb telkek nem építhetők be;
- új külszíni bányatelek nem állapítható meg;
- közlekedési építmények, új villamosenergia-ellátási, táv- és hírközlő vezetékek, egyéb közművezetékek, építmények tájba illesztve a természetvédelmi hatóság által meghatározott feltételekkel létesíthetők;
- csarnok jellegű épület, reklámcélú hirdető építmény elhelyezése nem engedélyezhető;
- a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, új hulladéklerakó, hulladékártoló, hulladékkezelő telep - a biológiailag lebomló szerves anyagok lebontását és további felhasználásra alkalmassá tételét végző létesítmény (komposzt telep) kivételével-, valamint hulladékátrakó állomás - és vegyszertároló nem létesíthető;
- csak extenzív jellegű, természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazhatók, a kialakult tájhasználatot csak a természeti értékek sérelme nélkül szabad megváltoztatni.

2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Az OTrT előírásai szerint kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában, a külön jogszabályban meghatározott területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. E szabály érvényesítése mellett az alábbi irányelvek figyelembevétele indokolt az övezet által érintett továbbtervezésénél:

- Az övezet jó minőségű, árutermelésre alkalmas mezőgazdasági termőföldjeit a településrendezési tervekben általános mezőgazdasági területként javasolt kijelölni. Az általános mezőgazdasági területen a gazdasági épülettel beépíthető telek - földrészlet minimális területét legalább 10,0 ha-ban javasolt meghatározni.
- Az övezet által érintett területen
 - csak a fenntartható minőségi termelést szolgáló - a talaj fizikai, kémiai, biológiai védelmét biztosító - agrotechnikai módszerek alkalmazhatók;
 - csak a termőhelyi adottságokat megőrző területhasználat folytatható;
 - az övezetben művelés alóli kivonás csak kivételes esetben, a kivonást szükségessé tevő létesítmény más módon való elhelyezésének lehetetlensége esetén engedélyezhető (összhangban a termőföldek védelméről szóló törvény „helyhez kötöttségi kivételt” megfogalmazó előírásával).
- Az övezetben - az OTrT-ről és a föld védelméről szóló törvénnyel összhangban - beépítésre szánt terület kijelölése csak akkor javasolható, ha az:
 - mezőgazdasági birtokközpont kialakítását, vagy helyi mezőgazdasági termékek feldolgozását szolgálja,

- a mezőgazdaságra épülő turizmus (agroturizmus) fejlesztése érdekében feltétlenül szükséges,
- a településfejlesztés más módon nem, csak a kiváló termőhelyi adottságú termőföldek igénybevételevel oldható meg.
- Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületeken erdősítés csak abban az esetben javasolható, ha az erdőterületi átsorolás:
 - a termőföldek védelmét vagy más mezőgazdálkodási érdekeket;
 - környezetszennyezés elhárítását, környezeti kárenyhítést;
 - az országos és térségi ökológiai hálózat folytonosságának kialakítását szolgálja.
- Az övezet területén beépítésre szánt területként kell biztosítani a még rendeltetésszerűen működő mezőgazdasági üzemek, majorok fejlesztési lehetőségét.
- Az övezet területén a termőföldek védelmét és a tájkép gazdagítását biztosító fasorokat, védő erdősávokat, mezsgyéket meg kell őrizni. Ösztönözni kell a nagy összefüggő mezőgazdasági termőföldek fasorokkal, mezsgyékkel, védő erdősávokkal való tagolását.
- A mezőgazdasági területeket feltáró külterületi dűlőutak, vízelvezető árok és meliorációs létesítmények fenntartását biztosítani kell.

3. Közepes termőhelyi adottságú mezőgazdasági (mezőgazdálkodásra másodlagosan alkalmas) terület övezete (új övezet)

A KGy. határozat 1.1. melléklete

1. Az övezet területét indokolt a be nem épített területhasználatra és elsősorban a mezőgazdálkodásra fenntartani. Amennyiben az övezet területét a művelés alóli kivonással járó településrendezési művelet (övezeti átsorolás) érintené, célszerű a fejlesztés egyéb reális alternatíváit kidolgozó területrendezési döntés-előkészítő tanulmány elkészítése. Az átsorolást abban az esetben célszerű támogatni, amennyiben a tanulmány bizonyítja, hogy más, az érintett övezeten kívüli, fejlesztésre alkalmasabb terület nincs a településen.
2. Az övezet területe településrendezési tervben mezőgazdasági területbe, ezen belül általános övezetbe (Má) sorolandó, kivéve, ha történetileg kialakult művelési módja (ültetvény, kert) a kertés besorolást teszi szükségessé.

4. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület

1. A kiváló termőhelyi adottságú erdőterületeken a beépítésre szánt területek kialakítása és a külszíni bányászat is korlátozott. A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezet tekintetében - az OTrT által meghatározott országos övezetre vonatkozó előírások mellett - a következő ajánlások érvényesítendőek:
 - az övezetbe tartozó területeket az illetékes erdészeti hatóság állásfoglalása alapján a tényleges kiterjedésnek megfelelően a településrendezési tervekben kell pontosítani;
 - az a) pontban lehatárolt területek a településrendezési eszközökben csak erdőterület települési területfelhasználási egységbe sorolhatóak, ettől való eltérés csak területrendezési hatósági eljárás alapján engedélyezhető.

5. Erdőtelepítésre elsődlegesen alkalmas terület övezete

Az övezet területére vonatkozóan az OTrT 19/A. §-a kimondja, hogy beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

1. *Az erdőtelepítésre alkalmas terület övezet tekintetében - az OTrT által meghatározott erdőtelepítésre alkalmas terület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó előírásai mellett - a következő a következő ajánlások érvényesítendőik:*
 - *nem sorolhatók az övezetbe mezőgazdálkodási szempontból kiváló termőhelyi adottságú, illetve természetvédelmi alapon erdősítési szempontból korlátozott területek;*
 - *a településrendezési tervekben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, az övezet területe tervezett erdőterületbe sorolandó, lehetőleg meglévő erdőterülethez kapcsoltnak;*
 - *az erdőtelepítés megvalósulásáig az övezetben csak az erdőtelepítés lehetőségét megőrző területhasználat folytatható;*
 - *erdőtelepítést az élőhelynek megfelelő, természetesen kialakult őshonos fajokból álló erdőfoltok megőrzésével kell végezni, cél a minél inkább természetközeli új erdőállományok létrehozása.*

6. Erdőtelepítésre másodlagosan alkalmas terület övezete

A KGy. határozat 1.1. melléklete

1. *A településrendezési terv készítése során az erdősítendő területek kijelölésénél figyelembe kell venni az övezet által érintett területeket. Célszerű az erdősítésre másodlagosan alkalmas területet is a településszerkezeti terven erdőterületbe sorolni, amennyiben ez a besorolás nem ellentétes más - a településfejlesztési koncepcióban már elfogadott - településfejlesztési és rendezési cél teljesítésével.*

7. Országos és térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület

1. *A területek újrahásznosításának célját és szabályait a jogszabályi előírások szerint elkészítendő tájrendezési terv alapján a településrendezési tervben szükséges meghatározni. A jelentős mértékben átalakított, roncsolt területek, tájsebek és műszaki védelem nélküli hulladéklerakók rehabilitálása során a jelenleginél kedvezőbb, a környező területek adottságaihoz és területhasználatához illeszkedő újrahásznosítást kívánatos megvalósítani, hangsúlyt helyezve a véderdők, védelmi célú zöldfelületek létesítésére. A térségi rehabilitációs övezetbe soroltak az ökológiai rehabilitációt igénylő területek is.*
2. *Ezen irányelvek érvényesítése érdekében a térségi jelentőségű komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete tekintetében - az OTrT által meghatározott országos övezetre, valamint a megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett - a következő ajánlásoknak is érvényt kell szerezni:*
 - *a bányászattal érintett területen az újrahásznosítás célját, módozatait és szabályait a bányatelek területére készített, az ásványvagyon-védelem tekintetében illetékes hatóság által jóváhagyott tájrendezési - rekultivációs terv alapján a településrendezési eszközökben kell meghatározni.*
 - *az ökológiai rehabilitációt igénylő területeken beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, a rehabilitáció célja az élőhely rekonstrukció, vagy új, ökológiailag értékes élőhely (feltételeinek) létrehozása. Az érintett területre tájrendezési tanulmányterv és/vagy*

élőhely rekonstrukciós terv készítenő, amely a természetvédelmi hatóság engedélyével valósítható meg.

8. Országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

1. *A tájképvédelmi övezetekben új külszíni bányatelek létesítése kerülendő, csak nemzetgazdasági érdekből, a táj- és természetvédelmi hatóság hozzájárulásával lehetséges.*
2. Erdőterületen csak az erdőgazdálkodást, vadgazdálkodást, turizmust, kutatást-oktatást szolgáló épületek elhelyezése javasolható, a természeti értékek sérelme nélkül. Az övezetben törekedni kell az erdőterületek növelésére és *a mezőgazdasági területeken belül a tájhagyományként értékelhető művelési ágak kialakult arányának megtartására ill. visszaállítására.* Művelési ág megváltoztatása, ill. más célú területhasználat csak az adottságoknak megfelelő tájhasználat kialakítása, ill. a tájkarakter erősítése, valamint közmű és közút építése érdekében engedélyezhető.
3. A településrendezési tervekben *szükséges* lehatárolni az övezeten belül a kertes mezőgazdasági területeket. A kertes mezőgazdasági területeken (volt zártkertek) tájba illeszkedő, hagyományos építészeti megoldásokkal gyümölcs- és szőlőtermesztést, -feldolgozást szolgáló épületek helyezhetők el. *Új telekalakításkor 3000 m²-nél kisebb teleknagyság nem javasolható, 1500 m²-nél kisebb telek beépítése nem kívánatos.*
4. Az övezetben a borvidéki *településekre készülő rendezési tervekben* I. és II. szőlőkataszteri osztályba sorolt területein a szőlő művelési ág csak indokolt esetben, a hegyközség engedélyével változtatható meg. Ha a terület jelenleg más művelési ágban hasznosul, művelési ág váltás csak a szőlőtelepítés érdekében engedélyezhető. Beépítésre szánt terület az övezet I-II. szőlőkataszteri osztályú szőlőterületein nem alakítható ki.
5. Új beépítésre szánt terület kijelölése csak a meglévő *beépítésre szánt* területhez kapcsolódva javasolható. A települések beépítésre szánt területét csak a történelmi településszerkezethez igazodva, az utcahálózat szerves folytatásaként célszerű növelni a jelenlegi beépítési terület legfeljebb 20%-áig.
6. A természeti és tájképi értékek megőrzése érdekében a szomszédos települések közötti külterületi beépítetlen szabad területek megőrzése, beépítésre szánt területeik összenövésének megakadályozása szükséges. *A különböző művelési ágú területeket, mezőgazdasági táblákat elválasztó gyepek, zöldsávok megtartása illetve kialakítása szükséges, a mezőgazdasági tájfásítás meglévő elemei megtartandók, hiányzó elemei pótlandók.*
7. A tájban megjelenő település sziluettjét megváltoztató bel- vagy külterületi *magas (10 m-t meghaladó építménymagasságú) építmények elhelyezését* kerülni kell, a településrendezési tervekben a kialakult településképnek megfelelően javasolt meghatározni az épületek magassági korlátozását (gerincmagasság).
8. *A több települést is érintő, egybefüggő térségi jelentőségű tájképvédelmi területek esetében területfelhasználási egységek kijelölésénél a kilátás-rálátás adottságait figyelembe vevő térségi szintű egyeztetés javasolt.*
9. Az új távvezetékek (energia- és hírközlő vezetékek) létesítésekor törekedni kell azok terepszint alatti elhelyezésére, ha ez védendő értéket nem veszélyeztet. A kiépítendő közlekedési utakat lehetőség szerint a geomorfológiai adottságokhoz igazodó

nyomvonalon kell vezetni. Ezen irányelvek érvényesítése érdekében a tájképvédelmi területi övezetek tekintetében - az OTrT által meghatározott országos övezetre, valamint a megyei övezetre vonatkozó előírások mellett - a következő ajánlásoknak is érvényt kell szerezni:

- beépítésre szánt területek csak szigorú feltételekkel, a tájvédelmi szempontok érvényesítésével jelölhetők ki;
- a művelési ág váltása, illetve a más célú hasznosítás csak az adottságoknak megfelelő termelési szerkezet, tájhasználat kialakítása, illetve a tájkarakter erősítése, valamint közmű és közút építése érdekében az illetékes természetvédelmi hatóság hozzájárulásával engedélyezhető;
- a látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során kiemelten kell érvényesíteni;
- a kialakult geomorfológiai formák, tájkép meghatározó elemek (hegygerinc, domboldal, völgy stb.) megőrzendők;
- országos jelentőségű védett természeti területen a kertgazdasági terület övezetbe sorolt területeken a 2000 m²-nél kisebb telek nem építhető be, szántóművelési ágú területen építmény nem helyezhető el;
- új épület vagy építmény elhelyezése tájba illesztve, a történeti tájszerkezet, a tájképi adottságok megőrzésével, a tájkarakter erősítésével, a helyi építészeti hagyományok figyelembevételével történhet;
- új üzemanyagtöltő állomás, hulladéklerakó, hulladéktároló telep, valamint hulladékártalmatlanító - a biológiailag lebomló szerves anyagok további felhasználásra alkalmassá tételét végző telepek (komposztüzemek), továbbá hulladékátrakó állomás kivételével - nem létesíthető;
- a közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas hálózatok és járulékos műtárgyaik kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájkép védelme és az esztétikai követelmények érvényesítése céljából a műszaki lehetőségek és a védett értékek védelmi szempontjainak mérlegelésével terepszint alatti elhelyezést kell biztosítani;
- csarnok jellegű épület és reklámcélú hirdető építmény elhelyezése nem engedélyezhető, a település helyi rendeletében rendelkezni kell a meglévő tájékoztató táblák, köztárgyak, hirdetőberendezések lebontásáról, újak elhelyezésének feltételeiről.
- A települések beépítésre szánt területén a településkép és a tájkarakter védelme érdekében csarnok jellegű épület építése - látványtervvel igazoltan - tájba illesztve, illetve növényzettel takartan engedélyezhető.
- A települések beépítésre nem szánt területén a tájkarakter védelme érdekében:
 - terepszint alatti építmény alapterülete a telek 10%-át nem haladhatja meg;
 - 10 méternél magasabb építményeket a környezethez (domborzati és növényzeti adottságokhoz) illeszkedően lehet elhelyezni;
 - a 10 méternél magasabb építmények vagy a 250 m²-nél nagyobb beépített alapterületű építmények építési engedély iránti kérelméhez külön jogszabályban meghatározott látványtervet kell mellékelni.
- A tervezett gyorsforgalmi utak és főutak elkerülő szakaszainak területét a TrT-ben meghatározott települések közigazgatási területén kell biztosítani, - a nyomvonalak biztosítása során ezek tájba illesztésére, a környezetvédelem szempontjainak és követelményeinek érvényesítésére különös gondot kell fordítani.
- Az érintett települések szabályozási tervében szükséges meghatározni a településtörténeti, településszerkezeti és településképi értéket képviselő

településrészeket, objektumokat és azok védő övezetét, amelyek védelme a településrendezési szabályozásban érvényesítendő.

- Az övezet területén, mind a már beépült, mind a nem beépített területeken, biztosítani szükséges a tájképi adottságok, a történelmileg kialakult tájhasználat, művelési mód, művelési ág arány, építési szokások megőrzését.
- A tájképvédelmi övezetbe tartozó települések rendezési terveihez a tájrendezési terv keretében tájképvédelmi fejezetet kell készíteni.
- Erdőterületen csak az erdőgazdálkodást, vadgazdálkodást, turizmust, kutatást-oktatást szolgáló épületek elhelyezése javasolt a természeti értékek sérelme nélkül.
- Az övezet mezőgazdasági területein törekedni kell a művelési ágak kialakult arányának megtartására.
- A művelési ág megváltoztatása, ill. más célú területhasználat csak az adottságoknak megfelelő tájhasználat kialakítása, ill. a tájkarakter erősítése, valamint közmű és közút építése érdekében támogatandó.
- Új beépítésre szánt területet a meglévő beépített területhez kapcsolódva javasolt kijelölni. A települések beépítésre szánt területét csak a történelmi településszerkezethez igazodva, az utcahálózat szerves folytatásaként indokolt növelni.
- Az övezetben a tájban megjelenő település sziluettjét megváltoztató bel- vagy külterületi magas építmények elhelyezését kerülni kell, a településrendezési tervekben a kialakult településképnek megfelelően javasolt meghatározni az épületek magassági korlátozását (gerincmagasság).
- Az új távvezetékek (energia- és hírközlő vezetékek) létesítésekor minden olyan esetben törekedni kell azok terepszint alatti elhelyezésére, ha ez védendő értéket nem veszélyeztet.
- A kiépítendő közlekedési utakat lehetőség szerint a meglévő közlekedési folyosókban kell kialakítani.

9. Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület

1. Az övezetbe tartozó települések szabályozási tervének készítése, ill. felülvizsgálata során - még a védőzóna kijelölése előtt - figyelemmel kell lenni az érintett terület és a vízbázis esetleges felszín alatti kapcsolatára. A *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezet pontos kiterjedését a településrendezési tervekben kell rögzíteni a környezetvédelmi és vízügyi szakhatóság bevonásával a vonatkozó jogszabályban rögzítettek figyelembevételével.*
2. Az övezeten belül a fokozottan érzékeny területeken figyelemmel kell lenni a tisztított szennyvizek befogadóba vezetésekor a befogadó vízfolyás kis vízhozama miatt esetlegesen bekövetkező szennyezés megakadályozására. A tisztított szennyvíz talajba szivárgása, így közvetetten felszín alatti vízbe jutása főként Tés, Eplény, esetleg Hárskút, Borzavár esetében okozhat szennyezést.

3. Az övezet területén csak korlátozott vegyszer- és műtrágya-felhasználású, környezetkímélő, extenzív mezőgazdasági tevékenység folytatható, amely megfelel a növényvédelemről szóló jogszabályok előírásainak.
4. Általában kívánatos felszámolni, vagy biztonságos védelemmel ellátni az ivóvízbázist veszélyeztető minden tevékenységet.
5. Országos jelentőségű vízbázisként javasolt nyilvántartani a Dunántúli-középhegységben rendelkezésre álló gazdag karsztvízkészletet. A vízkészlet védelmében több megyére kiterjedő, egységes karsztvízvédelmi terület kialakítását célszerű előirányozni. A védőövezettel érintett területen bármilyen építési engedély kiadásához az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatóság véleményét is javasolt megkérni.
6. A javasolt egységes védőövezet és a távlati vízbázisként kijelölt Malomsok és térsége által érintett, 2000 lakosegyenérték alatti szennyvíz-kibocsátású községek agglomerációs települések sorába emelése ajánlott a Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és -tisztítási Megvalósíthatósági Program 2 évenkénti felülvizsgálata során, hogy részesülhessenek agglomerációs településnek megfelelő támogatásban.
7. A sérülékeny vízbázisok hirogeológiai védőterületén belül a szennyvízelvezetés, -tisztítás terén fokozott védelem biztosítása szükséges.
8. *Az eltérő környezeti érzékenységgű - lehatárolt - területekre meghatározott területhasználati szabályokat a településrendezési tervek övezeti szabályai meghatározásánál érvényesíteni kell.*
9. *A felszín alatti vízbázisok védőterületén a területhasználatra és a különböző tevékenységekre vonatkozó szabályokat az érvényes kormányrendelet és ágazati rendeletek alapján kell megállapítani.*
10. *A vízbázisokat veszélyeztető szakszerűtlenül kialakított üzemelő és felhagyott hulladéklerakók felszámolásáról gondoskodni kell.*

10. Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe

1. Az övezetben csak környezetkímélő gazdasági tevékenység, korlátozott vegyszer- és műtrágya-felhasználású mező- és erdőgazdálkodás ajánlott.
2. A természetes vízfolyások mentén biztosítani kívánatos a védőterületek természetközeli kialakításának, a vízfolyások revitalizációjának lehetőségét.
3. *Az építésügyi előírások megfogalmazása terén az eddigieknél nagyobb szigor és körültekintőbb szabályozás szükséges az övezet által érintett településeken a területek „elépítésének” megakadályozása és a környezetszennyezés mérséklése érdekében.*

11. Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület

1. *Az ásványi nyersanyag gazdálkodási terület övezetének kijelölése során figyelembe kell venni, hogy külszíni művelésű bányatelek csak a magterület, ökológiai folyosók és világörökségi területen kívül jelölhető ki.*

12. Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület

A más jogszabályokban rögzítetteken kívül a megyei területrendezési terv keretei között nem szükséges további ajánlások megfogalmazása.

13. Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület: történeti települési terület

- 1. A kulturális örökség szempontjából fokozottan érzékeny területek zónájában a régészeti értékek, műemléki értékek és védendő kultúrtájak együttesen, nagy koncentrációban fordulnak elő, ezek együttes megóvása a cél.*
- 2. A kulturális örökség szempontjából érzékeny területek zónájában a kulturális örökség értékeinek együttes előfordulása jelentős, ezeken a területeken a meglévő kulturális örökségi értékek és a meglévő, ill. fejlődő települési környezet harmonikus egyensúlyát kell biztosítani.*
- 3. A helyi (megyei, települési) kulturális örökség szempontjából érzékeny területek zónájában a településrendezési tervek értékvizsgálataira alapozottan önkormányzati rendelettel szükséges biztosítani a védendő települési, táji, természeti, építészeti, néprajzi értékek megőrzését, továbbfejlesztését.*
- 4. A kulturális örökség és a természeti környezet szempontjából érzékeny területeken kerülni kell a település hagyományos szerkezetének, jellegének megváltoztatását, a települések belterületének kiterjesztését és a közlekedési hálózat fejlesztéséhez kötődő üzletközpontok, raktárbázisok céljára új beépítésre szánt területek kialakítását és minden olyan beavatkozást, amely az ember által művelt táj, a falvak és a város egyensúlyi helyzetét megbontja.*
- 5. A települések beépítésre szánt területe csak a történelmi településszerkezethez igazodva, az utcahálózat szerves folytatásaként növelendő a feltétlenül szükséges mértékig. Fontos a helyi beépítési és építészeti karaktert mutató elemek megőrzése, a környezet alakításának szabályozásában a helyi karakter érvényesítése.*
- 6. Településkép-védelmi területen nagyobb léptékű szabályozási tervek készítése javasolt (M=1:1.000).*
- 7. A történeti településmagok közterületein a közművek lehetőség szerinti rejtett - többnyire föld alatti - vonalvezetése ajánlott a településképi megjelenés javítása érdekében.*
- 8. A tájban megjelenő, település-sziluettet megváltoztató bel- és külterületi magasépítmények elhelyezését kerülni kell.*
- 9. Az egyes települések településrendezési terveiben a történetileg önálló települések, településrészek között beépítetlenül maradó zöldsávokat vagy egyéb eltérő városképi karaktert elősegítő szabályozást kell előírni.*
- 10. Az építészeti örökség helyi védelmét minden településnek önkormányzati rendeletben kell biztosítani, a vonatkozó jogszabály adta lehetőséggel élve. A területi helyi védelmet - a településrendezési tervek értékvédelmi vizsgálataira alapozottan - ki kell terjeszteni:*
 - a településszerkezetre (utcahálózat, telekszerkezet, beépítési mód, az építési vonal, településszerkezeti szempontból jelentős zöldterület),*
 - a településképre (külső településkép, belső településkép, utcakép),*

- a település táji környezetére (a település megjelenése a tájban, hagyományos művelési módok, a növényzet és a természetes környezet),
 - a településkarakter védelmére (a településszerkezet, a településképi elemek, formái, anyagai, színvilága együttesen).
11. Az egyedi védelem az építmény (épület vagy műtárgy) vagy ezek együttese egészére vagy valamely részletére (anyaghasználat, szerkezet, színezés, stb.), az építményhez tartozó földrészletre, annak jellegzetes növényzetére, szobor, műalkotás, utcabútor védelmére, egyedi tájérték védelmére terjedhet ki.
 12. A településrendezési tervekben az építési övezetek paramétereinek, az egyes övezetekhez tartozó építménymagasságok meghatározásakor figyelemmel kell lenni a település-sziluetek megőrzésére.
 13. A helyi építési szabályzatokban rögzíteni kell, hogy a történeti településrészek területén új közművek építése vagy a közművek rekonstrukciója csak rejtett (föld alatti) vonalvezetéssel történhet.
 14. A népi építészet értékeinek megmentése kiemelt helyi feladat.
 15. A helyi védelem kiterjesztendő a sajátos épületekre, ill. építményekre, mint a majorok épületei, a pajták és a vallási kisemlékek (keresztek, kálváriák), szobrok, temetők és sírjelek.
 16. A műemlékek jogszabályban meghatározott vagy egyedileg kijelölt műemléki környezetét a földhivatali nyilvántartásba be kell jegyezni, és a pontosított műemlékjegyzéket hozzáférhetővé kell tenni.

14. Rendszeresen belvízjárta terület

1. Az övezetbe tartozó területeket - vízügyi megalapozó tanulmányok felhasználásával - le kell határolni (illetve a megyei övezeti lehatárolást pontosítani kell).
2. Ezeket a lehatárolásokat a településrendezési tervek szerkezeti és szabályozási munkarészei kidolgozásánál érvényesíteni kell mind a beépítésre szánt területek kijelölésénél, mind az övezetbe tartozó területeken való építés differenciált szabályozása kidolgozásánál.
3. Az övezet állandó vagy időszakos vízborítású területeit vízgazdálkodási területként, természetközeli területként, vagy korlátozott használatú területként kell szabályozni.

15. Nagyvízi meder

1. Az övezet területén alkalmazni kell a nagyvízi medrek, parti sávok, fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról szóló rendelet előírásait.
2. A nagyvízi meder beépítési korlátozásának a vonatkozó jogszabályi előírások alkalmazásával eleget kell tenni.
3. A településrendezési eszközökben olyan területhasználat kijelölése javasolt amely a természetes és természetközeli élőhelyek védelmének elsődleges biztosítása mellett (pl. korlátozott mezőgazdasági terület) az árvízi védekezés és a természetvédelem kiemelt

szempontjaival összhangban lehetőséget teremt a terület többcélú (mező-, erdő-, gyeper-, vadgazdálkodás, ártéri tájgazdálkodás) hasznosítására is.

4. Vizsgálni javasolt a terület turisztikai potenciáljának lehetőségeit. Amennyiben az árvízvédelem, valamint a természetvédelem követelményeibe és más jogszabályokba nem ütközik, akkor a szabályozási tervekben célszerű lehetővé tenni a vizekkel összefüggő, közösségi, rekreációs célú építmények (pl. vízitúrabázisok, sátorozóhelyek) elhelyezését.
5. Az övezet területén a vízminőség-védelem érdekében a vegyszerhasználatot korlátozni kell.

16. Földtani veszélyforrás területe

1. Az övezet területén gondoskodni kell a meglévő fás növények védelméről és fenntartásáról, továbbá talajvédő fásítások létesítéséről.
2. A földtani veszéllyel potenciálisan veszélyeztetett területeken a csúszásveszélyt kiváltó tényezők és a tervezett beavatkozás kapcsolatát vizsgálni kell. Ennek függvényében szükséges a terület-felhasználást korlátozó előírásokat meghatározni a településrendezési tervekben, illetve a létesítmények alapozását, a csúszást kiváltó tényezők figyelembevételével megtervezni.
3. Az érintett településrendezési tervek szabályozási tervében - a földtani és ásványvagyongazdálkodási szakterületért felelős szerv aktualizált adataira alapozott - részletes vizsgálattal meg kell határozni a földtani veszélyforrással érintett területek határait.
4. A településrendezési tervekben tervezni szükséges a felszíni vizek és belvizek szakszerű elvezetésére szolgáló létesítményeket.
5. Azon települések rendezési tervének megalapozásához, amelyek közigazgatási területét a megyei tervben lehatárolt földtani veszélyforrás terület övezete érinti, mérnökgeológiai és geotechnikai szakvéleményt kell készíteni.
6. A ténylegesen veszélyeztetett területeket - az illetékes szakhatóság bevonásával - e szakvélemény eredményeinek figyelembevételével - a megyei terv övezeti lehatárolásának pontosításával - kell lehatárolni.
7. A lehatárolt területeken a területfelhasználás és a területhasználat szabályainak meghatározásánál a veszély elhárítására fokozott figyelmet kell fordítani. Az alkalmazott tervi megoldásokat - e települések településrendezési terveiben mérnökgeológiai és geotechnikai alátámasztó munkarészben kell összefoglalni.
8. Az övezet területén fontos feladat a felszín növényborítottságának megőrzése és növelése, valamint a csúszás veszélyeztetettsége fokozódásával járó beavatkozások korlátozása.

17. Vízerózióknak kitett terület

1. Az övezetben borvidék szőlőkataszter szerinti I. osztályú területén szőlőtelepítés és szőlőművelés a talajvédelmi hatóság által előírt agrotechnikai feltételekkel (a sorok

lejtőre merőleges, rétegvonal irányú kialakításával, sorközök füvesítésével, teraszos műveléssel) történhet.

2. Az erózióknak erősen kitett lejtőkön lévő szántóterületeken gyepesítéssel, erdősítéssel kell védekezni az erózió ellen. Azokon a szántókon, ahol nincs lehetőség a művelési ág megváltoztatására, jó talajvédő növények (pillangósok, kalászosok) termesztésével, valamint megfelelő agrotechnika alkalmazásával csökkentendő az erózióveszély.
3. *Hosszú távú cél a területen lehullott csapadék mind nagyobb hányadának helyben - térségben - tartása, a településrendezési tervekben olyan területhasználati módok és műszaki megoldások javaslatának beépítése illetve azok alkalmazása, amely csökkenti a lefolyási tényezőt.*
4. *A vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítésével össze kell hangolni a szükséges meliorációs és műszaki megoldásokat.*
5. *A vízerózióknak kitett terület övezetében kiemelt célkitűzés a növényzettel való borítottság megőrzése, illetve növelése.*
6. *A művelési ág változások során az extenzívebb területhasználatokat kell előnybe részesíteni. Ahol az nem ellentétes a táj és természetvédelem érdekeivel, ott kiemelkedő jelentősége van az erdőtelepítésnek és a folyamatosan gyeppel borított rét, legelőterületek növelésének.*
7. *Az intenzív területhasználatok során kiemelt szerepe van a lejtőre merőleges - a rétegvonalakkal párhuzamos - talajművelésnek, illetve szőlő és gyümölcsös területeken a teraszok kialakításának.*
8. *Az utak nyomvonalvezetésének kialakításánál, illetve az utak műtárgyai paraméterei és műszaki megoldásai meghatározásánál is kiemelt feladat a lehullott csapadék visszatartása, a talajba beszivárogni nem tudó víz elvezetésének késleltetése, ezzel a talajvédelem érdekeinek érvényesítése.*

18. Szélerózióknak kitett terület

1. Az övezetbe tartozó települések rendezési tervének külterület-szabályozási tervében gondoskodni kell a szántóterületeken a mezővédő erdősávok telepítéséről és a meglévő szárazföldi ökológiai folyosók védelméről. A szántóterületeken alapvetően sűrű térállású növénykultúrák (gabonafélék, lucerna stb.) termesztése javasolt.
2. A mezővédő erdősávok létesítésének elsődleges szerepe a mezőgazdasági termelés feltételeinek biztosítása. Az erdősávok telepítését a szélirányra merőlegesen, a táblák kialakításával összehangoltan, a fafajok megválasztása tekintetében pedig a termőhelyi adottságokat figyelembe vevő elegyarányokkal célszerű végezni.
3. Különös figyelmet kell fordítani a gyepterületek megtartására, és a gyenge minőségű szántóterületek gyepesítését elő kell segíteni.
4. Az övezeten belül az ökológiai hálózat területein - különösen a védett természeti területeken - erózió elleni védekezést szolgáló tevékenység csak a természetvédelmi hatóság előzetes hozzájárulásának megfelelően végezhető.
5. A véderdősávok kialakításának igénye a természetvédelmi célokkal is találkozhat, minthogy a védett területek átmeneti zónájaként telepíthetők (ld. ökológiai hálózat).

6. A védelmi célú erdő- és gyepgazdálkodás mellett javasolt e területeken külterjes mezőgazdasági területhasználat támogatása integrált, kímélő jellegű talajművelési, tápanyag-gazdálkodási, és növényvédelmi eljárások alkalmazásának preferálásával, megfelelő növényborítottság biztosításával.
7. Az övezetbe tartozó területek jelentős része a talajvédelmi céloknak megfelelő rét-legelő, természetes gyepek, illetve erdőterületeken, valamint erdőtelepítésre javasolt területeken helyezkedik el. Kívánatos, hogy e területfelhasználás fennmaradjon, ill. javasolt a fennmaradó területek ilyen irányú hasznosításának preferálása.

19. Honvédelmi terület

1. A honvédségi területek környezetében a vonatkozó ágazati előírásoknak megfelelően védőövezetet és ezen belül területhasználati korlátozásokat szükséges meghatározni egyrészt a honvédelmi érdekekre tekintettel, másrészt a környező nem katonai területeken folytatott tevékenységek és területhasználatok biztonsága érdekében.
2. A megyei területrendezési terv a honvédelmi területek övezetében a vonatkozó ágazati jogszabályok előírásain kívül külön szabályozást nem határoz meg.
3. A hosszú távon is honvédelmi érdekű területeket - a megyei övezeti lehatárolás pontosításával - a Honvédelmi Minisztérium Magyar Honvédség egyetértésével a településrendezési tervekben kell lehatárolni.
4. E területeket a településrendezési tervekben olyan - különleges - övezetbe kell sorolni, amelynek szabályai biztosítják a honvédelem érdekeinek maradéktalan érvényesülését.
5. E területek környezete csak olyan területfelhasználási egységbe sorolható, amely nem ellentétes fenti érdekek érvényesülésével.

20. Szélerőművek telepítésére alkalmas terület övezete

A KGy. határozat 1.3. melléklete

1. A szomszéd település(ek) belterületén, beépítésre kijelölt területén és 2000 m-es környezetében (együttes tervezés esetén ez nem vonatkozik a tervezésben résztvevőkre) szélerőművek nem telepíthetők.
2. Védett természeti területek, Natura 2000 hálózat területe és ökológiai hálózat területétől 1 km távolságra nem helyezhető el szélerőmű.
3. A településszerkezeti tervben lehet kijelölni a szélkerekek elhelyezésére szánt - szélerőmű telepítésére megvizsgálható - területet, és a szabályzatban kell megfogalmazni, hogy hol, hány méter magas, milyen színű szélkerék helyezhető el, illetve előírni az elvégzendő vizsgálatokat, hatástanulmányokat, valamint szabályozni, hogy hol nem lehet szélerőművet elhelyezni. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997.(XII.20.) Kormányrendelet (OTÉK) 24.§ (3) 6.pontja szerinti különleges területet akkor kell kijelölni, ha a szélerőművekhez épület is szükséges, egyébként nem.
4. A szélerőművek telepítésére alkalmas terület egészét nem kell művelésből kivonni, csak a műtárgyak által elfoglalt, s üzemeltetésükhöz szükséges és használt területeket.

5. Szélerőmű telepítésekor a környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló jogszabályban foglaltak szerint kell eljárni.
6. Új szélerőműparkok létesítésekor a nagy-, közép-, és kiefeszültségű vezetékeket kizárólag földkábelben szabad elhelyezni.

21. Együtt tervezhető térségek övezete (Veszprémi várostérség)

A KGy. határozat 1.2. melléklete

1. Az övezetben szükséges összehangolni a tervezett lakó- gazdasági és rekreációs célú területkínálatokat a túlkínálat és túlhasználat illetve a koordinálatlan településfejlődés elkerülése érdekében. Új beépítésre szánt terület kijelölésének szükségessége az övezet összes kínálatának figyelembevételével indokolandó az érintett településrendezési tervek alátámasztó munkarészében.
2. Az övezet területén ösztönözni kell az érintett települések együttes fejlesztési koncepcióinak, programjainak és településszerkezeti terveinek készítését. A fenti célokat szolgáló ingatlangazdálkodási megalapozást térségi szemlélettel szükséges elvégezni.
3. Javasolt, hogy a veszprémi várostérségben az „Együtt tervezhető térség” települései kezdjék meg a térség egésze jövőképeinek végiggondolását. Alakítsanak ki közös stratégiát az ingatlanspekuláció megelőzésére, a területi kínálatok szabályozására, a településfejlesztési irányok, projektek meghatározására, a várható folyamatok kézbentartására, a racionális és fenntartható gazdasági-logisztikai terület kínálat és felhasználás kialakítására, a táj védelmére.
4. Az együtt tervezhető térségek használják ki a több települést érintő együttes pályázati és pályázatadási lehetőségeket, a fejlesztési források feltárási lehetőségeit és kistérségi szinten is optimális felhasználását. Az együttes tervezés kiterjeszhető a terület- és településstervezési, ingatlan- és gazdaságfejlesztési szinten túl a településszociológiai és humánerőforrás gazdálkodási, oktatási és kulturális területekre is.

22. Együtt tervezhető térségek övezete (Turisztikai térség)

A KGy. határozat 1.2. melléklete

A megye területrendezési tervében lehatárolt olyan övezet sajátos irányelvekkel, ajánlásokkal, amely a táji, települési karakter megőrzését és a természetközeli illetve kulturális turizmus lehetőségeinek bővítését és minőségi fejlesztésének területi feltételeit biztosítja.

1. Az övezetbe tatózó települések településrendezési tervezése során a Bakony tájképi adottságaiból, magas erdőszőltségéből adódó potenciál hosszú távú megőrzését és a turisztikai lehetőségek kihasználását egyaránt biztosító területfelhasználás, valamint bel- illetve külterületi szabályozás meghatározása szükséges.
2. Az érintett települések településrendezési eszközei készítése során a Somló-hegy egyedülálló tájképi adottságainak, szőlő és borkultúrához kapcsolódó tradícióinak megőrzését szükséges elősegíteni.
3. A meglévő települések megújulását és intenzitásnövekedését szükséges támogatni a fejlesztési területek ötletszerű burjánzásával szemben. Ösztönözni kell a városi és vidéki rekreáció fejlesztését, az ehhez szükséges területhasználati egységek kijelölését az együttműködő településeken, különös tekintettel a turisztikai prioritású Zirc környéki és

Csabrendek környéki térségben.

4. A komplex tájgazdálkodás elveinek érvényesítése során szükséges az erdő- és mezőgazdálkodás táji arculatot megőrző módjainak preferálása.
5. A bakonyi kistelepülések, zsáktelepülések nyugalmának és turisztikai vonzerejének megőrzése érdekében a településekre jelentős mértékben zavaró átmenőforgalmat vonzó úthálózati fejlesztések nem valósíthatók meg. A térség mellékúthálózata csak a legszükségesebb mértékben bővíthető. Új útkapcsolati elemek tervezése során a természetközeli turizmus bázisainak számító kistelepülések háborítatlanságának megőrzésére kell törekedni.
6. Kiemelt figyelmet kell fordítani az üdülőterületek térségi szinten összehangolt kijelölésére mind a Bakony, mind Csabrendek térségében. Az üdülőterületek jó minősége érdekében ütemezett szabályozással csak akkor és akkora területen keletkeztessen építési jogokat a településrendezési terv, amikor és amekkora területen a minőségi turizmus megteremtésének és rentábilis működtetésének feltételei adottak illetve tervezhető időtávon belül biztosíthatók.
7. A helyi szabályozási tervekben a bakonyi kistelepülések karakteréhez nagyban hozzájáruló népi építészeti emlékek megőrzését biztosító előírásokat kell alkalmazni. A települések és a táj harmóniájának megőrzése érdekében új beépítésre szánt területek kijelölése során törekedni kell a takarékosságra. Az építési előírások között biztosítani kell kistelepülések esetében a turizmushoz kapcsolódó fejlesztések megvalósíthatóságát
8. Az új épületeket a rendeltetés és a helyi építészeti és táji adottságokhoz igazodva kell megtervezni, és az építési engedély iránti kérelemhez a külön jogszabályban meghatározott látványtervet kell mellékelni.
9. A településrendezési eszközök készítése során - a településképi-tájképi értékeken túl - a speciális középhegységi adottságokhoz és erdőszültségi viszonyokhoz illeszkedő rekreáció (bakancsos turizmus, kerékpározás, erdei tanösvény, vendéglátás, kerékpáros pihenő stb.) megteremtésének lehetőségeit is biztosítani szükséges. Javasolt a bakonyi gyalogos és kerékpáros turizmus infrastruktúra egységes minőségi és arculati szempontok szerinti kiépítése.
10. A vízi közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas hálózatok és járulékos építményeik kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájkarakter védelme és az esztétikai követelmények érvényesítése céljából a műszaki lehetőségek és a védett értékek védelmi szempontjainak mérlegelésével a terepszint alatti elhelyezést kell biztosítani.

A környezet védelmével kapcsolatos megyei irányelvek és ajánlások

- A folyékony települési hulladékok korszerű, környezetkímélő kezelését az adottságoktól függően differenciáltan kell megoldani. A szennyvízcsatorna-hálózattal racionálisan elérhető településrészekeken keletkező folyékony települési hulladékok ártalmatlanítása - messzemenően figyelembe véve a környezetvédelmi és a gazdaságossági érdekeket, hatékonyságot - részben térségi szennyvíztisztító telepeken, részben helyi egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítményben (lásd az Egyedi Szennyvízkezelés Nemzeti Megvalósítási Programjáról szóló jogszabály előírásait) történhet.

- *A kommunális szennyvíztisztítókön keletkező szennyvíziszap a jogszabályi előírások figyelembe vétele mellett történő hasznosítása távlatban is támogatható környezetvédelmi irányelv.*
- *Dögterek és döggutak a megyében nem üzemeltethetők.*
- *A nagy forgalmú országos főutak tervezett nyomvonalain várható közúti forgalom zaj- és rezgésterhelése sem a védett és védendő épített-, sem a védett és védendő természeti környezetet nem zavarhatja. Új építések a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően történhet. A kialakult területhasználatból eredő környezeti konfliktusok - zaj- és rezgésterhelés, légszennyezés - megoldása ágazati-, megyei és települési szinten összehangolt és támogatott intézkedési tervek alapján lehetséges.*
- *A jelenleg jellemzően a környezeti levegő jó minőségét védeni kell. A jogszabályi előírásokra támaszkodva biztosítani kell, hogy a védendő lakó- és természeti környezetet zavaró, új, potenciálisan, illetve ténylegesen légszennyező források létesítésére ne kerüljön sor.*
- *A megengedettnél nagyobb mértékben légszennyező, meglévő létesítményeknél környezetvédelmi célú technológiai korszerűsítéssel, szükség esetén a tevékenység felfüggesztésével gondoskodni kell arról, hogy a megyei területrendezési tervben meghatározott térségi területfelhasználás, infrastruktúra hálózat, az övezeti szabályozás maradéktalanul szolgálhassa az ember és a természeti környezetet adó élővilág egészséges életterét.*
- *A folyékony települési hulladékok lerakással történő ártalmatlanítására használt földgödörös leürítőket meg kellett szüntetni.*
- *A szakszerű egyedi szennyvíz-kezelés tiltása esetén a racionálisan nem csatornázható területeken a szennyvíz zárt rendszerű gyűjtését kell előírni. A szennyvizek kezelése és ártalommentes elhelyezése érdekében gyűjtött folyékony települési hulladékok, szennyvíz ártalmatlanítására részben a szennyvíztisztítókön előkezelő-fogadó műveket szükséges kialakítani, részben a talajerő-utánpótlást jól hasznosító klasszikus mezőgazdasági művelésű területeket szükséges kijelölni.*
- *A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján a felszín alatti vizek minőségvédelme szempontjából kiemelten érzékeny és érzékeny meghatározású települések területén a potenciális és tényleges talajszennyező forrásokat föl kell számolni. Az érzékeny területeket mentesíteni kell a talajba szakszerűtlenül és ellenőrizetlenül kerülő szennyvizektől, ennek érdekében a helyben megoldást jelentő környezetkímélő szennyvíz-ártalmatlanítási eljárás alkalmazásának feltételeit biztosítani kell.*

Felelős: megyei közgyűlés elnöke
Határidő: folyamatos